

**ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ
НА
ПЛАНА ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ГАБРОВО
2021 – 2027 г. (ПИРО 2021-2027 г.)**

Период на отчитане:
01 януари 2025 г. – 31 декември 2025 г.

Основание:

Настоящият доклад е изготвен на основание изискванията на Закона за регионалното развитие, Правилника за неговото прилагане, както и в съответствие с Методическите указания за разработване и изпълнение на планове за интегрирано развитие на общините (ПИРО).

Цел на документа:

Годишният доклад има за цел да представи информация за изпълнение на Плана за интегрирано развитие на община Габрово за периода 2021–2027 г. през 2025 г., като проследява напредъка по приоритетите, целите, мерките и проектите, включени в плана.

ПРИОРИТЕТ 1: Околна среда, климат и енергия, устойчиво развитие

Включва следните компоненти:

- *Климат и чиста околна среда, екологични производства, зелената система на града и връзката с планината, развитие на екологично земеделие и устойчиво управление на горския фонд;*
- *Инвестиции в ключови проекти за околната среда, в т.ч. по Зелената сделка на ЕС;*
- *Използване на „зелените“ политики за икономическа трансформация на предприятията в Габрово и развитие на индустриалните зони;*
- *Инвестиции в дигитални решения за мониторинг и провеждане на политики в сферата на околната среда, в т.ч. по отношение качество на въздуха, качество на водите, управление на горския фонд и зелените площи в град Габрово;*
- *Използване на природните дадености на региона за развитие на туризма, съхраняване на традициите и насоченост към здравословен начин на живот*

Приоритет 1 на ПИРО интегрира Плана за устойчива енергия и климат на община Габрово до 2030 г. (SECAP)

Във връзка с изпълнението на Приоритет 1 през 2022 г. Община Габрово спечели кандидатурата за участие в 100-те мисии за климатична неутралност на ЕК и започна подготовката на Климатичен договор.

Климатичният договор на Габрово беше подаден за оценка към платформата „NetZeroCities“ на 4 септември 2024 г. След положително становище от експертната комисия, документите бяха препратени към Европейската комисия на 14 септември същата година. Благодарение на отличната оценка на заложените цели, на 7 май 2025 г. Габрово официално получи Етикет за мисията (EU Mission Label) в рамките на инициативата на ЕС за 100 климатично неутрални и умни града до 2030 г.

Подцел 1: Развитие на кръгова икономика и ресурсна ефективност

Целта включва:

- *Прилагане на мерки за енергийна ефективност в жилищни, публични и производствени сгради.*
- *Ефективно управление на отпадъците - с цел увеличаване на дела на рециклираните и оползотворени отпадъци и намаляване на депонирането.*
- *Развитие на екологично земеделие и устойчиво управление на горите.*
- *Развитие на интегрирана система за управление качеството на въздуха, трафика и водите. Развитие на зелената система.*

Мярка 1.1 Подобряване управлението и стопанисването на горските територии и насърчаване на устойчивото горско стопанство

През 2025 г. се изпълнява Общинската програма за намаляване на риска от бедствия 2022 - 2025 г. на основание чл. бд, ал.1 от Закона за защита при бедствия за изпълнение на целите на Националната стратегия за намаляване на риска от бедствия 2018-2030 г., Националната програма за намаляване на риска от бедствия 2021-2025 г. и Областната програма за намаляване на риска от бедствия.

През отчетния период с договор е възложено изработването на Горскостопански план, план за опазване на горските територии от пожари и горскостопански карти за горските територии, собственост на Община Габрово.

През м.септември 2025 г. Община Габрово стана домакин на публична среща-дискусия по повод разпространението на борова процесия в страната. В дискусията се включиха кметове от селата в региона, представители на държавни институции, специалисти по лесозащита, граждани.

Лектори по темата „Боровата процесия (Thaumetoea pityocampa) в Северна България – икономическо значение и социално-медицински проблеми“ бяха чл.-кор. дн проф. Георги Георгиев и експерти от Институт за гората при БАН.

Във фокуса на дискусията беше влиянието на вредителя върху горите, както и потенциалните здравни рискове за населението. Бяха разгледани и възможни стратегии за контрол и превенция на разпространението на насекомото.

През 2025 г. Община Габрово разработи и подаде проектно предложение по процедура за интервенция „П.Г.11 - Предотвратяване на щети по горите от горски пожари, природни бедствия и катастрофични събития“ от Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023-2027 г.

Мярка 1.2 Развитие на иновативни форми на селско стопанство и животновъдство съобразно с природните дадености на региона

През отчетния период са разгледани подадените заявления, сключени са договори с одобрените кандидати и са извършени плащания по интервенциите, както следва:

1. Интервенция П.Д.1 „Стартова помощ за установяване на млади земеделски стопани в селското стопанство" - подпомагане създаването на стопанства от млади земеделски стопани за дейности, свързани с производство на селскостопански продукти. Инвестицията е за закупуване на ДМА, като машини и/или съоръжения, и/или оборудване, и/или извършване на строително монтажни работи и/или закупуване на земеделска земя и/или закупуване на сгради, свързани с дейността на стопанството. От подадените 10 заявления за кандидатстване по интервенцията, са одобрени 9. Сключени са 9 договора за изпълнение, като кандидатите са получили плащания в размер на 1/2 от договорения бюджет.

2. Интервенция П.Д.2 „Подпомагане на много малки земеделски стопанства" - подпомагане модернизацията и технологичното обновление на много малки земеделски стопанства.

Инвестицията е за въвеждане в експлоатация в стопанството на машини, съоръжения, оборудване, или извършване на строително монтажни работи, закупуване на земеделска земя или закупуване на сгради, свързани с дейността на земеделското стопанство. Одобрени са всичките 6 заявления за кандидатстване по интервенцията. Сключени са договори с одобрените кандидати, като същите са получили плащания в размер на 1/2 от одобрения бюджет.

3. Интервенция П.Д.3 „Стартова помощ за установяване на нови земеделски стопани в селското стопанство“ - подпомагането е с цел увеличаване броя на новите земеделски стопани и осигуряване на устойчиво развитие. Инвестицията е за насърчаване на заетостта и разкриване на работни места, както и запазване на вече съществуващите работни места. Подадено е 1 заявление за кандидатстване, което е одобрено и има сключен договор за изпълнение с кандидата. Получено е плащане в размер на 1/2 от бюджета.

Мярка 1.3 Развитие на екологичното земеделие

През 2025 г. се запази традицията за организиране на фермерски базари с участието на местни производители.

Продължи провеждането и популяризиране на процедурата по чл. 37и от ЗСПЗЗ за разпределение на пасищата, мерите и ливадите от ДПФ и ОПФ на животновъди, отглеждащи пасищни животни.

Проведоха се търгове за отдаване под наем на пасищата в региона на местни животновъди.

Мярка 1.4 Използване на възобновяеми източници за производство на енергия (вятърна енергия, слънчева енергия, т.н.)

През 2025 г. са изготвени технически проекти за изграждане на фотоволтаични инсталации върху 2 сгради за социални дейности на обща стойност 8 400 лв. с ДДС. На 19.11.2025 г. се сключи ДБФП по проект № BG-RRP-13.009-0209 „Слънце и мобилност за социална подкрепа“, в рамките на който е предвидено: Проектиране, авторски надзор и изграждане на 2 бр. фотоволтаични системи за електрозахранване на 3 социални услуги в община Габрово; Монтаж на фотоволтаични системи с мощност от 30 kW върху покрива на сграда в кв. „Велчевци“, ул. „Върба“ № 23, в която се помещават услугите – Дневен център за деца с увреждания и Център за настаняване от семеен тип за деца и младежи с увреждания с потребност от постоянни медицински грижи, както и върху покрива на сграда на ул. „Никола Балканеца“ № 24, в която се помещава услугата – Дневен център за пълнолетни лица с увреждания.

По проекта е заложено още закупуване на електромобил и монтаж на зарядна станция за нуждите на услугата „Асистентска подкрепа“, базирана на ул. „Ивайло“ № 13

Мярка 1.5 Насърчаване на инвестициите в строителството на сгради с нулево потребление на енергия и енергийно позитивни сгради

През 2025 г. стартира проект „Габрово – център на иновации, образование и предприемачество“, част от инвестиционна концепция с прилагане на интегриран териториален подход, базиран на спецификите на област Габрово. Основна цел е ефективно използване на потенциала на доказало се през годините партньорство между местните власти, академичната общност, Регионален Иновационен Център „Амбициозно Габрово“ и бизнеса. Партньорът по проекта – ТУ-Габрово, има заложена дейност - създаване на „Къща на бъдещето“. Предвидено е изграждане на иновативна и устойчива сграда с разгънатата застроена площ (РЗП) от около 1000 м², част от сградния фонд на ТУ-Габрово. Сградата ще се състои от 2 надземи етажа и 1 сутеренен етаж, предназначен за сервизни и технически помещения. Основната концепция на проекта е интеграцията на последно поколение интелигентни системи и технологии за осигуряване на високо качество на средата, като се постига и стандарт за сгради с близко до нулево енергийно потребление (nZEB). Проектът включва производство, съхранение и използване на енергия от възобновяеми източници на място и иновативни технологични решения за устойчиво строителство. Предвижда се и доставка на обзавеждане и оборудване.

Предвидено е и създаване на производствено хале с площ около 650 кв. м., което ще осигури възможност за преминаване от прототипиране към производство на иновативни продукти. Новото хале ще бъде отворено за стартиращи компании, както и малки и средни предприятия (МСП), които се нуждаят от инфраструктура за тестване, внедряване и мащабиране на своите разработки.

Интегрирането на производственото хале с къщата на бъдещето и Технологичния парк на ТУ-Габрово ще предостави на иноваторите достъп до високотехнологично оборудване, лаборатории и експертна подкрепа. Чрез тази инициатива ще се създаде устойчива връзка между научните изследвания и реалната индустрия, насърчавайки конкурентоспособността на българските технологични компании на глобалния пазар.

Мярка 1.6 Обновяване на нежилищни сгради (до най-високо енергоефективно ниво) и инсталиране на ВЕИ обекти в сградите, където е възможно, обвързани със системи за мониторинг на производството и потреблението

Проект "Устойчиво енергийно обновяване на публична административна сграда на Община Габрово". Проектът включва изпълнение на енергоспестяващи мерки – полагане на фасадна топлоизолация и използване на източници на възобновяема енергия: изграждане на фотоволтаична електроцентрала (ФЕЦ) на покрива на сградата с възможност за използване от всички потребители на произведената електрическа енергия и отдаване на излишната към разпределителната мрежа на принципа на енергийните кооперативи; изграждане на термопомпена инсталация „въздух-вода“ за отопляване/охлаждане на сградата. Целта е да се постигне клас „А“ на енергийните характеристики на сградата, съобразено с нормативните изисквания в действащото към настоящия момент законодателство и обследването за енергийна ефективност. Обща стойност 3 990 688.15 лв., от които - 3 986 905.38 лв. безвъзмездна финансова помощ и 3 782.77 лв. собствено съфинансиране.

През 2025 г. по проекта за устойчиво енергийно обновяване на публична административна сграда на Община Габрово, гр. Габрово са изпълнени следните дейности:

На 9.10.2025 г. е получено съгласувателно становище от Ситигаз – България с №121/9.10.2025 г., с което инвестиционният проект се съгласува без забележки. На 29.10.2025 г. е издадено разрешение за строеж с № 245/29.10.2025 г. На 11.11.2025 г. на основание чл. 18 от ЗЗБУТ с избрания изпълнител е сключено Споразумение за безопасни условия на труд. На 19.11.2025 г. е издаден Протокол Приложение 2 към чл. 7, ал.3, т. 2 за откриване на строителна площадка и определяне на строителна линия и ниво на строежа.

Избраният изпълнител е изготвил и представил линеен график за извършване на СМР дейности в сградата на Община Габрово, разделен на 9 етапа за изпълнение. На 19.11.2025 г., съгласно линейния график, започна изпълнението на Етап 1, който обхваща СМР дейности в сутеренната част на сградата на Община Габрово. Доставени са материали за започване на строителните дейности. Извършени са демонтажни дейности по части ОВК и електро. До края на 2025 г. почти напълно са изпълнени дейностите по изграждане на новото газово котелно помещение и монтиране на новите газови котли. Изпълнявани са хоризонтална тръбна мрежа и подаване към вертикални щрангове за последващите строителни етапи. Подменена е осветителната инсталация и са монтирани нови осветителни тела. Доставена е конструкция за фотоволтаична инсталация и е стартирала работата по нейното укрепване. Извършена е подготовка за стартирането на Етап 2 от линейния график, който е планиран да започне на 5.01.2026 г.

Проект „Устойчиво енергийно обновяване на Музей „Дом на хумора и сатирата“ гр. Габрово“. Проектът обхваща енерго-спестяващи мерки по огражденията на сградата, както и използване на ВЕИ при отоплението и охлаждането на сградата - чрез термопомпена инсталация „въздух-въздух“ на директно изпарение и променлив дебит/обем на хладилния агент. На стойност 1 499 915.39 лв., от които безвъзмездна финансова помощ - 1 350 197.79 лв. и съфинансиране - 147 417.60 лв.

През 2025 г. по проекта за енергийно обновяване на сградата на Музей "Дом на хумора и сатирата", гр. Габрово са изпълнени следните дейности:

На 13.10.2025 г. е издадено разрешение за строеж № 234/13.10.2025 г. и строителството е започнато законосъобразно на 3.11.2025 г., след заверка на Заповедната книга в рамките на 3 дневния срок от подписване на протокол обр. № 2 - за откриване на строителна площадка и определяне на строителна линия и ниво на строежа.

До края на 2025 г. са приключили следните строителни дейности:

- Положена е 20 см външна топлоизолация от каменна вата и нова хидроизолационна мембрана на покрива на високия обем на сградата
- Изпълнена е нова хидроизолационна настилка, върху съществуваща хидроизолация на използваемата южна открита тераса
- Демонтирана и подменена е дограмата на 4 етаж на сградата.

- Положена е вътрешна топлоизолация от минерална вата с дебелина 10 см и предстенната обшивка от гипсокартон на конструкция на 2, 3 и 4 етажи на сградата.

Мярка 1.7 Повишаване на административния капацитет и работа с местните общности във връзка с развитие на кръгова икономика и изобщо с адаптация към измененията на климата

През отчетния период са инициирани множество инициативи и събития, свързани с подобряване административния капацитет и работа с местните общности по отношение на енергийната ефективност, като основен инструмент за намаляване вредното въздействие на човека върху околната среда. Прилагането на активни програми като тази за въвеждане на мерки за енергийна ефективност в много фамилни жилищни сгради бе използвано освен за постигане на прекия резултат, но и за повишаване капацитета на гражданите и администрацията. Реализирано беше обучение с външни лектори относно възможностите за осъществяване на контрол върху строителния процес, но и за резултатите и ползата от качествено сградно обновяване. В същото време, вземайки предвид непрестанното развитие на пазара на строителни материали, се проведе обучение, както с експерти, така и с представители на строителните фирми. Инициирана беше кампания за директна комуникация с гражданите посредством функциониращия „офис“ за обслужване на едно гише по темата – предоставени са консултации, съвети и разяснения на заинтересовани страни, в това число са превеждани през процесите по сградното обновяване. В рамките на следващо обучение - за подобряване работата с местните общности, се създаде регистрационна форма, на която заинтересованите от темата лица, могат да го заявят и да получават своевременно информация за налични инструменти и механизми. Към момента са включени 80 лица. Каналът не е еднопосочен, същият се използва и за получаване на обратна връзка по теми, по които работи общинската администрация – например локалното отопление, където са се включили над 180 респондента, но и за получаване на информация относно нагласите на гражданите по теми като енергийната ефективност. В края на годината бе обявена „награда“ за предприети колективни действия за обновяване на много фамилна сграда или цялостно обновяване на еднофамилна.

Мярка 1.8 Внедряване на мерки за енергийна ефективност

Многофамилни жилищни сгради - Национален план за възстановяване и устойчивост, BG-RRP-4.023 „Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на жилищния сграден фонд - Етап I

През 2025 г. бяха подписани всички договори за реализация на предвидените дейности – за строителство и авторски надзор; строителен надзор; изготвяне на независима експертна оценка от сертифициран енергиен одитор за всичките 8 сгради (одобрени на етап 1), като бяха одобрени работните проекти, издадени Разрешения за строеж и започнаха реални строителни дейности, които следва да приключат до средата на 2026 г.

За целта бе сформиран екип, който да координира и управлява процесите, и да осъществява дейности по комуникация и публичност. През отчетния период са проведени две събития, имащи за цел да представят стартирането на дейностите по изпълнение на инвестициите и техния напредък. По време на форума „Кметовете говорят“ бе представена обобщена информация относно предвидените инвестиции, последвано от събитие, посветено на проектите за обновяване на жилищните сгради, предвидените дейности, стойности и очакваните резултати. И двете събития се осъществиха съвместно за всички 8 одобрени по етап I сгради, като се отразяваше актуалното състояние - напредъка по проектите, основни аспекти от реализиране на строителните дейности и разяснения на правата, задълженията и отговорностите на ангажираните в процеса страни. Извършвани са регулярни отчетания – финансово-технически отчети, месечни отчети, провеждани са регулярни срещи между заинтересованите страни, извършвани са публикации за популяризиране на проектите.

Многофамилни жилищни сгради - Национален план за възстановяване и устойчивост, BG-RRP-4.024 „Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на жилищния сграден фонд - Етап II

През 2025 г. бяха получени покани за сключване на договори за финансиране за всички одобрени сгради. Договорите са сключени и администрирани в информационната система за управление и наблюдение (на средства от ЕС).

2025 г. бе активна по отношение на подготовка на обществени поръчки за изпълнение на строителство и авторски надзор за всички 15 одобрени сгради. В резултат са сключени 5 договора за строителство и авторски надзор.

През 2025 г. Общините получиха уведомление от Министерство на регионалното развитие и благоустройството, че поради риск от неизпълнение на заложените дейности в рамките на реализацията на ПВУ, всички одобрени сгради ще бъдат прехвърлени към нова Програма, която ще обезпечи 100 % финансиране. Реално изпълнение на дейностите ще се осъществява чрез новата Програма.

През 2025 г. беше одобрена **Концепция „Синергия за нови възможности“**, която включва мерки за повишаване на енергийната ефективност в ДГ „Мики Маус“ и ПГТ „Пенчо Семов“. В рамките на Концепцията е предвидено е изграждане на нов резидентен център за социални услуги в с. Враниловци, като ще се създаде съвременна среда, отговаряща на нормите за енергийна ефективност.

През 2025 г. бе разработен проект за „Основен ремонт на административна сграда с. Музга“ на стойност 35 000 лв. с ДДС от фирма „УЗУНОВ ПРОЕКТ“ ЕООД. В проекта се предвиждат ремонтни дейности за подмяна на покривната конструкция, подмяна на съществуващата дограма, външна топлоизолация, подмяна на настилки, подмяна на електрическата инсталация и нови отоплителни уреди /климатици/.

През 2025 г. по проект **„Карнавална работилница“** е избран изпълнител и е подписан Договор №867-ИЕ-24/04.08.2025 г. за инженеринг за обект „Карнавална работилница“ , в

който е предвидено използване на възобновяеми източници на енергия, като включва: монтиране на термопомпена инсталация за охлаждане и отопление през преходните сезони, както и за обработването на пресния въздух за вентилационната инсталация. Покривът на сградата трябва да е решен с възможност за монтаж на фотоволтаични панели за производство на ел.енергия. Стойност - 2127000 лв.

През 2025 г. са обявени обществени поръчки за обекти:

„Преустройство на обществена сграда за създаване на общински център за иновации и работа с деца – „Център за дигитални умения и иновации Габрово“ в бившето училище „Радион Умников“. В него ще бъде използвана възобновяема аеротермална енергия за отопление и охлаждане на сградата чрез термопомпена инсталация на директно изпарение и променлив дебит/обем на хладилния агент. Обектът е на стойност – 7 397 092.75 лв., от които: 6 287 528.85 лв. – съфинансиране от Европейския фонд за регионално развитие и 1 109 563.90 лв. – национално съфинансиране.

„Основен ремонт за повишаване на енергийната ефективност на сградата на ДГ „Мики Маус“ база с. Враниловци, Община Габрово, чрез изпълнение на енерго-спестяващи мерки и използване на възобновяеми енергийни източници“. Обща стойност на обекта е 538 097,75 лв., от които съфинансиране от НДЕФ – 215 239,09 лв. и 322 858,64 лв. - собствено съфинансиране.

Основен ремонт на читалища в селата Гъбене, Драгановци и Яворец с предвидено изграждане на термопомпени инсталации за отопление и охлаждане на сградите.

Мярка 1.9 Повишаване на дела на разделното събиране на отпадъци и усъвършенстване на цялата система за събиране и третиране на отпадъци – разделно събиране на територията на цялата община, подземно събиране, изграждане на компостни системи (битови и индустриални)

През отчетния период са предоставени 23 бр. компостери. Не са разходвани средства за закупуване на нови компостери, поради налични такива.

Изградени са 4 площадки с подземни контейнери за разделно събиране на отпадъци на: ул. „Възраждане“, две на ул. „Станционна“ и на ул. „Христо Ботев“, като всяка от площадките включва 2 жълти контейнера за рециклируеми отпадъци и 1 кафяв контейнер за биоразградими отпадъци, всеки с обем 3 куб. м. Стойността на извършените разходи възлиза на 180 506,00 лв.

Общият брой на подземните площадки за разделно събиране на битови отпадъци изградени на територията на град Габрово е 16.

Разширена е изградената система за разделно събиране на отпадъци от опаковки. Разположени са 16 бр. съда за събиране на отпадъци от опаковки (8 броя за хартия, пластмаса и метал и 8 броя за стъкло) на 8 нови точки: ул. „Индустриална“ – срещу СТС

Електроникс ООД, ул. „Индустириална“ 44 - 2 точки, ул. „Индустириална“ 50 срещу Дикси ООД, ул. „Младост“ 12, ул. „Дунав“ зад „Орловска“ 35, ул. „Орловска“ 139 до трафопоста, ул. „Напредък“ до новата църква. Общо за територията на община Габрово контейнерите за отпадъци от опаковки стават 157 бр. за пластмаса, хартия и метал и 151 бр. за стъкло.

На територията на град Габрово има разположени 16 бр. специализирани съда за събиране на отпадъци от облекла и текстил.

Проведени са 11 бр. кампании за вендинг системата. Чрез двата вендинг автомата за 2025 г. са предадени общо около 40 000 бр. пластмасови бутилки и алуминиеви кенчета. Събраното количество суровини е предадено за рециклиране, а средствата от тяхното изкупуване са разходвани за закупуване на предметни награди за обезпечаване на ежемесечните кампании за обмяна на точки, както и за обслужване на машините. Част от наградите са осигурени от габровски фирми. Стойността на разходите възлиза на 725 лв.

През отчетната 2025 г., са организирани 2 кампании за събиране на опасни отпадъци от домакинствата с мобилен пункт. Събрани са общо 856,92 кг опасни отпадъци с код 20*. Изразходените средства са в размер на 6804,63 лв.

С външна услуга е почистено 1 бр. незаконно сметище от ул. „Водолей“ с опаковки, съдържащи отпадъци от опасни вещества, от което са транспортирани и третирани 480 кг отпадъци. Изразходените средства са в размер на 8 584,37 лв.

Мобилният пункт за разделно събрани отпадъци от домакинствата е инициатива, организирана от Община Габрово и ОП „Регионално депо за неопасни отпадъци“. Пунктът стартира дейността си през юли 2019 г., а целта е да се осигури на гражданите удобен и лесен начин за предаване на разделно събраните отпадъци, което от своя страна ще доведе до повишаване на общественото информиране и постигане на целите, заложиени в ЗУО.

Мобилният пункт събира и транспортира разделно събрани отпадъци от домакинствата ежедневно по предварително подадена заявка. Услугата е безплатна.

През 2025 г. чрез мобилния пункт са събрани 12 919,50 кг. Стойността на разходите възлиза на 9 190,65 лв.

През 2025 г., от въведената система за разделно събиране на ИУЕЕО и НУБА са събрани общо 182 672 кг отпадъци.

През 2025 г. на инсталацията за компостиране са предадени 3 531,90 тона биоотпадъци.

През 2025 г. са проведени 26 информационни кампании, насочени към различни целеви групи с фокус върху теми, обвързани с намаляването, разделното събиране и рециклирането на отпадъците. Направени са публикации в печатни и онлайн медии.

В рамките на годината са реализирани: екологичен фестивал Узана Поляна фест; събитие, посветено на Европейската седмица на мобилността; кампания за пролетно почистване 2025 г.; „Да изчистим България заедно“; 11 бр. кампании за депозитната вендинг система, които продължават да се провеждат всеки първи вторник на месеца; 2 броя информационни събития за събиране на опасни отпадъци; 2 броя кампании „Зелен ден за ЕКО отреден“ (през

м. май и август); 5 броя ИНФО дни в селата (с. Яворец, Поповци, Враниловци, Драгановци, Гергини); 1 брой от кампанията „Зелен ден в квартала“; едномесечна кампания Рециклаторът в партньорство с Yettel. Общата стойност на разходите възлиза на 146 000,00 лв.

Проведеното през 2025 година 10-то издание на Узана Поляна Фест отчете изключителен интерес и най-високата посещаемост до момента – от около 17 000 посетители. През 2025 г. Фестивалът се утвърди като ключово екологично събитие с национално значение, което популяризира екологичните практики, природосъобразния начин на живот, културата и устойчивото развитие. Фестивалът се разгърна в 15 тематични зони, предложи богата музикална програма с участието на известни изпълнители от различни жанрове и включваше интерактивни и образователни инициативи, духовни практики, занаяти и спорт. Щандовете във фестивалното градче бяха 81, проведоха се 2 прехода в планината и 2 спортни турнира. Активностите бяха 8, лекциите – 26, а практиките – 16, а на музикалната сцена излязоха 10 изпълнители и състави.

Мярка 1.10 Стимулиране на използването на отопление, което не е базирано на твърди горива, увеличено използване на възобновяеми енергийни източници

През 2025 г. бяха монтирани общо 23 климатични системи в 2 детски ясли на обща стойност 35592 лв., от който:

- в ДЯ „Славейче“-10 бр. ВТУ 12000 и 5 бр. ВТУ 24000

- в ДЯ „Зора“ – 5 бр. ВТУ 18000

Изгради се нова отоплителна инсталация в ДЯ „Славейче“ на стойност 190 990,98 лв.

През 2025г. приключи газифицирането на ДГ „Дъга“ гр. Габрово (инженеринг) на стойност 96 000 лв.

С инвестиция на "СИТИГАЗ БЪЛГАРИЯ" АД през 2025 г. бе изградена 427 м нова газоразпределителна мрежа в гр. Габрово, към която са присъединени нови абонати: битови -55 бр., обществено – административни - 6 бр., промишлени - 1 бр.

Мярка 1.11 Създаване на цялостна система за мониторинг на състоянието на зелената система с цел превенция от бедствия и инциденти и др.

През 2025 г. беше финализирано детайлно картиране на зелената и синята инфраструктура на територията на община Габрово, което обхваща 3 пространствени нива – общинско, градско и централна градска част. Договорът с предмет "Картиране на зелената и синя инфраструктура на територията на община Габрово" бе финансиран по проект 101112876 "Ускоряване на адаптацията към климатичните промени за по-добра устойчивост в европейските планински региони" (MountResilience), програма Хоризонт Европа. В резултат от изпълнението на договора бе създадена подробна геобаза данни, включваща растителност, водни обекти, паркове и градини. Картографските данни ще послужат като базова информация за разработването на Стратегия за зелената инфраструктура на Габрово. Стойността на договора е 86 700 лв. с ДДС.

Мярка 1.12 Усвояване на естествени водни ресурси за напояване на зелените площи (реки, подпочвени води, атмосферни води и др.)

През 2025 г. проектът MountResilience („Ускоряване на адаптацията към климатичните промени за по-добра устойчивост в европейските планински региони“ / Accelerating transformative climate adaptation for higher resilience in European mountain regions) в Община Габрово навлезе във фаза на разработване на конкретните иновативни технически решения, задълбочени анализи и подготовка за внедряване двете демонстрационни решения, паралелно с това се работи по дългосрочната Стратегия за зелената инфраструктура на община Габрово. Финализирано беше детайлно картиране на зелената и синята инфраструктура на територията на община Габрово, обхващащо три пространствени нива – общинско, градско и централна градска част.

Работата по изготвянето на Стратегия за зелената инфраструктура на Габрово се фокусира върху идентифициране на климатични рискове и идентифициране на конкретни мерки и идеи, групирани в 4 основни направления: образователни и комуникационни инициативи; иновативни и дигитални решения; зелена и синя инфраструктура в градска среда; устойчиво управление на гори и защитени територии.

През 2025 г. бе завършено предпроектното проучване за изграждане на система за събиране и повторно използване на дъждовни води. Разработен бе технически проект, който предвижда използване на повърхностни води от р. Синкевица и дъждовни води от покрива на Драматичния театър с централизирано управление и захранване на помпите чрез фотоволтаична система, и внедряване на сензори за влага.

Стойност на договора за предпроектно проучване - 54 000 лв. с ДДС.

По отношение на второто демо решение за изграждане на Системата за ранно предупреждение и мониторинг на критични природни явления, е изготвено прединвестиционно проучване и техническа концепция. Обявени са и обществените поръчки за необходимото оборудване – сензори за мониторинг на речните нива, термовизионни камери и дрон за наблюдение. Специализираният дрон за наблюдение е доставен през м. декември 2025 година.

Стойност на договора за предивестиционно проучване – 55 080 лв. с ДДС.

През 2025 г. бяха реализирани комуникационни и публични събития – уъркшопи със заинтересованите страни, работни срещи, засаждания на дървета, представяне на Узана Поляна фест и др.

Напредъкът по дейностите в проект MountResilience бе представен на заседанията на Съвета за устойчиво градско развитие.

Мярка 1.13 Реконструиране на съществуващите резервоари за вода и изграждане на нови

През 2025 г. Община Габрово сключи споразумения с МРРБ за финансиране на следните инфраструктурни проекти:

- Изпълнение на инженеринг/проектиране, строителство и упражняване на авторски надзор/ за обект: Водоснабдяване и канализация на район „Зоопарка“ и зона „Градище“, гр. Габрово. Изготвени, процедурани и одобрени са ПУП-ПП и специализирани схеми за трасетата на водопровода и канала. Процедира се ПУП-ПЗ за напорния водоем.
- Изпълнение на инженеринг/проектиране, строителство и упражняване на авторски надзор/ за обект: Водоснабдяване на група села: Велковци, Кметчета, Лесичарка, Карали, Костенковци, Стойчовци, Драгомани, Тодорчета, Междене, Узуни и Старилковци от вътрешната водопроводна мрежа на гр. Габрово. Изготвени, процедурани и одобрени са ПУП-ПП и специализирани схеми за трасетата на водопроводите извън урбанизирана територия. Процедират се ПУП-ПЗ за два нови напорни водоема. Изготвен е и се съгласува инвестиционен проект за вътрешните водопроводни мрежи на селата.
- Проектиране за обект: Водоснабдяване на група села: Седянковци, Свинарски дол, Ветрово, Читаковци, Шипчени и Сейковци от вътрешната водопроводна мрежа на гр. Габрово. Сключен е договор с изпълнител на проектирането. Изготвени и се процедурат ПУП-ПП и специализирани схеми за трасетата на водопроводите извън и в урбанизирана територия. Процедират се ПУП-ПЗ за два нови напорни водоема.
- Проектиране за обект: Водоснабдяване на група села: Шарани, Банковци, Гръблевци, Солари, Иванили, Парчовци, Спанци и Гайкини от вътрешната водопроводна система на гр. Габрово. Сключен е договор с изпълнител на проектирането. Изготвени и се процедурат ПУП-ПП и специализирани схеми за трасетата на водопроводите извън и в урбанизирана територия. Процедира се ПУП-ПЗ за нов напорен водоем.

Мярка 1.14 Създаване и прилагане на комплексен пакет от мерки в подкрепа на индустрията за прилагане на кръговата икономика

През 2025 г. стартираха дейностите по проект „Net Zero SMEs“, финансиран по програма Интеррег Европа. Проектът ще допринесат пряко за изграждането на интегрирани решения, насочени към повишаване на осведомеността на предприятията, относно регулаторните мерки, по специално ESG и индустриалната симбиоза. В съответствие с европейската рамка за развитие на технологии с нулеви нетни емисии и насърчаване на кръгови производствени практики, през 2025 г. в община Габрово бяха реализирани ключови инициативи, включително провеждане на регионална среща със заинтересовани страни, анализ на профила и нуждите на местните МСП, както и идентифициране на добри практики и политики за подкрепа на кръговата икономика. Чрез активен диалог между бизнес, публичен сектор и научни организации бяха очертани конкретни мерки за по нататъшно сътрудничество и развитие по проекта, което отговаря на основните идентифицирани бариери пред МСП в сектора, включително административни и финансови ограничения. Проведена беше анкета, която да събере информация от фирмите, относно бариерите пред развитието им в прехода към въглеродна неутралност. По този начин проектът създава устойчива основа за прилагане на комплексни регионални политики, подкрепящи прехода към кръгова и нисковъглеродна икономика на Габрово.

Мярка 1.15 Повишаване на административния капацитет и развитие на институционалната рамка за комплексно прилагане на пакета мерки за смекчаване на измененията в климата

През 2025 г. Община Габрово навлезе в последната година на изпълнение на проект SOTERIA (SOLutions TEsting for Regions through Insurance for climate Adaptation), финансиран по програма Horizon Europe в подкрепа на мисията „Адаптиране към изменението на климата“; приоритет „Най-добри практики и пилотни застрахователни решения за адаптиране към изменението на климата в регионите и общностите на ЕС. Проведени бяха работни срещи във Мадрид (Испания) и в Габрово с участието на експерти от Норвегия и Швейцария. Ключов момент бе консултацията с Мия Ебелтофт (Норвегия) за създаването на регионален Дейта хъб в Габрово – споделено пространство за данни между общината и бизнеса и местни институции.

Благодарение на съвместната работа с Mitigate и използването на ГИС данни от специалистите в Община Габрово, беше изготвен детайлен анализ на климатичния риск. На база на анализите бяха идентифицирани 10–15 бизнеса, намиращи се в потенциално засегнати райони. През декември 2025 г. по време на среща с тях бяха представени конкретни препоръчителни мерки, а организацията Behaviour Smart ще продължи работа с фирмите за въвеждане на поведенчески промени и оптимизация на защитата. В резултат на генерираните данни, ДЗИ (DZI) предложи специфични застрахователни продукти, базирани на реалния риск и предложените мерки за превенция – модел, който е пионерски за България.

Подцел 2: Устойчиво ползване на природата и богатото биологично разнообразие

Мерките по тази подцел се фокусират върху съхраняването и устойчивото управление на природните дадености на община Габрово. Действията са насочени към опазване на природните ресурси – вода, въздух, почви и биологично разнообразие, както и към адаптация към климатичните промени и намаляване на риска от природни бедствия.

Основни направления на интервенция

Опазване на природните ресурси и биоразнообразието

- Съхраняване и поддържане на защитените територии и природните паркове.
- Засилване на връзката между града и планината чрез развитие на екологичен туризъм и екосистемни услуги.
- Подкрепа за устойчивото управление на горския фонд и зелената система на общината.

Адаптация към климатичните промени и управление на риска

- Реализиране на превантивни мерки за намаляване на ерозионно-свлачищните процеси.
- Подобряване на системите за управление на риска от бедствия.
- Инвестиции в дигитални решения за мониторинг на околната среда и за подпомагане на политиките в тази сфера.

Инфраструктура за устойчиво управление на водите

- Изграждане и доразвиване на водопроводната и канализационната инфраструктура в града и населените места.
- Поддържане и почистване на речните корита като ключов елемент за предотвратяване на наводнения и подобряване на екологичното състояние.

Тази подцел е тясно свързана с Подцел 1, като заедно формират интегриран подход към устойчивото управление на природните ресурси. Инвестициите ще бъдат насочени към:

- устойчиво управление на горите и водните ресурси;
- поддържане и развитие на зелената система;
- превантивни действия за опазване на природните дадености и намаляване на екологичните рискове.

Мярка 2.1 Възстановяване и опазване на естествените корита на реките

През 2025 г. ОП "Благоустрояване" извършваше почистване на участъци от речни корита и дерета, по график и в съответствие с предписания на междуведомствена комисия с представители на РИОСВ и Басейнова дирекция:

- р. Янтра – от пешеходен мост на ул. „Иван Калпазанов“ до моста на завод „Капитан Дядо Никола“; от моста на ул. „Д-р Никола Василиади“ до Горнокрайски мост; в района на пешеходен мост до ДМЗ „Янтра“;
- р. Паничарка – от вливането ѝ р. Янтра до пешеходен мост на ул. „Паничарка“; в участъка от КАТ до моста на ул. „Бодра смяна“; в района на кв. Недевци– между пешеходен мостна ул. „Борущица“ до мост на ул. „Рачев кладенец“;
- р. Синкевица– в участъка от мостана ул. „Македония“ до вливането ѝ в р. Янтра;
- дере на ул. „Индустриална“;
- сухи и мокри откоси на яз. Синкевица и др.

Мярка 2.2 Създаване на зони за отдих край реките

През отчетната година продължи работата по дейностите, заложи в концепцията Интегрирани териториални инвестиции (КИТИ) „Брегове на съвремието - комплекс от мерки за създаване на зелена, иновативна и приобщаваща градска среда в Габрово и Пловдив“. През м. февруари 2025 година Община Габрово подаде проект „Брегове на съвремието – комплекс от мерки по Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027 г.“ по процедура „Подкрепа за интегрирано градско развитие в 40 градски общини“ на Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027 г. През м. ноември 2025 година проектът бе одобрен и бе сключен договор за безвъзмездна финансова помощ. В проекта са заложи следните дейности:

- Създаване на Център „Кристо и Жан-Клод“ – преустройство и ремонт на бивш Текстилен техникум
- Обновяване на Музей „Дом на хумора и сатирата“
- Устойчиво обновяване на спортна зала „Орловец“
- Благоустрояване на крайречната зона на река Янтра

Благоустрояването на крайречната зона на р. Янтра включва изграждане на нови пешеходни и велосипедни връзки, обновяване на площадното пространство пред спортна зала „Орловец“, оформяне на зони за отдых, спорт и културни дейности, изграждане на екстремна писта за скейтбордове и велосипеди („пъмптрак“), нов пешеходен мост над реката, озеленяване, парково и улично осветление. Реализацията на дейностите обхваща крайречната зона по двата бряга на р. Янтра в участъка между мост „Д-р Никола Василиади“ и мост „Христо Ботев“.

Одобреният финансов ресурс за благоустрояването на крайречната зона е 17 119 777.20 лв. с ДДС.

В рамките на 2025 година стартира и работата по подготовката на проект за дейностите по Програма „Околна среда“ 2021-2027, които включват брегоукрепителни мерки по р. Янтра за превенция срещу наводнения.

Мярка 2.3 Създаване и прилагане на комплексни мерки опазване и развитие на биологичното разнообразие

По мярка 2.3 „Създаване и прилагане на комплексни мерки за опазване и развитие на биологичното разнообразие“ през 2025 г. не са извършвани дейности.

Мярка 2.4. Регенерация на кафяви терени

В съответствие с целите на Плана за интегрирано развитие на община Габрово и в синергия с Мярка 2.4 „Регенерация на кафяви терени“, проектът NONA, финансиран по програм Интеррег Дунав, допринася за създаването на интегриран и устойчив модел за трансформация на изоставени и слабо използвани урбанизирани пространства чрез насърчаване на зелени инвестиции и многостепенно управление. Чрез прилагане на пилотни дейности и разработване на инвестиционни пакети за деградирани терени, включително в градската среда на Габрово, се цели тяхното реинтегриране в икономическия и социалния живот на града, като се създават условия за нови функции – културни, социални и икономически.

През 2025 г. в рамките на проекта бяха реализирани ключови дейности, насочени към изграждане на местен капацитет и активиране на заинтересованите страни – проведени бяха работни срещи, тематични обсъждания и събития с участие на представители на местната власт, бизнеса и гражданския сектор, както и дейности по идентифициране и анализ на потенциални кафяви терени. Организиран бяха и инициативи за популяризиране на възможностите за инвестиции и тестване на разработената методология чрез подготовка на конкретни концепции за регенерация, включително по поречието на р. Янтра. Тези дейности поставиха основата за последващо структуриране на инвестиционни проекти и привличане на партньори, като същевременно допринесоха за повишаване на институционалния капацитет на общината и местните заинтересовани страни. Подходът е основан на партньорство между публичния сектор, бизнеса и гражданското общество, което позволява по-ефективно планиране и реализация на инвестиции, съобразени с местния потенциал и

нужди, като регенерацията на кафяви терени се утвърждава като ключов инструмент за устойчиво териториално развитие и ограничаване на новото застрояване .

Мярка 2.5 Създаване и прилагане на комплексни мерки за справянето с природни бедствия и аварии

През 2025 г. беше извършено частично затревяване и засаждане на декоративна растителност с цел предотвратяване на свлачищни процеси на стадион "Христо Ботев" - 7 бр. дървета; 500 бр. вечнозелени декоративни храсти за жив плет; 1 дка затревяване с тревни смеси

ПРИОРИТЕТ 2: Транспортни връзки и инфраструктура

Приоритетът обхваща ключови предизвикателства и необходими инвестиции, свързани с подобряване на транспортната достъпност, вътрешната и външната свързаност на община Габрово, както и развитието на устойчива, безопасна и модерна инфраструктура.

Основни предизвикателства:

Географска отдалеченост и ограничена свързаност

- *Значителна отдалеченост от големите икономически центрове.*
- *Трудна комуникация с Южна България поради липса на директни и бързи транспортни връзки.*
- *Слаба свързаност с основните железопътни направления.*

Състояние на транспортната и комуналната инфраструктура

- *Над половината от общинската пътна мрежа е в лошо или незадоволително състояние.*
- *Недостатъчно развити комунални услуги в селата.*
- *Ограничена свързаност на селата и индустриалните зони с обществен транспорт.*

Неравномерно развитие на видовете транспорт

- *Реализираните през годините проекти дават приоритет на автомобилния трафик.*
- *Недостатъчни условия за пешеходно и велосипедно придвижване.*
- *Липса на интегрирани решения за управление на трафика в централната градска част.*

Основни направления за интервенция

Подобряване на регионалната свързаност

- *Инвестиции в изграждането на тунел под Шипка като стратегически проект за осигуряване на пряка връзка с икономическите центрове на Южна България.*
- *Подобряване на транспортната свързаност с останалите икономически центрове в Северен централен район.*

Модернизация на местната транспортна инфраструктура

- *Рехабилитация и модернизация на общинската пътна мрежа.*

- Гъвкави решения за транспортна свързаност между града, индустриалните зони и селата.
- Подобряване на достъпа до обществен транспорт и оптимизиране на маршрутната мрежа.

Устойчив градски транспорт и мобилност

- Въвеждане на умни системи за управление на трафика в централната градска част.
- Инвестиции в инфраструктура за пешеходци и велосипедисти.
- Насърчаване на алтернативни форми на придвижване и намаляване на автомобилния трафик.

Подцел 3: Развитие на по-устойчив и екологичен транспорт и подобрена транспортна свързаност

Подцел 3 обхваща мерки за развитие на устойчив транспорт, подобряване на достъпността до населените места и осигуряване на по-добра свързаност с регионалните икономически центрове. Действията са насочени към модернизиране на транспортната система, намаляване на въглеродните емисии и насърчаване на екологични форми на придвижване.

Основни направления на интервенция включват:

Развитие на масовия обществен транспорт и достъпността

- Подобряване на транспортното обслужване до малките населени места.
- Оптимизиране на връзките с други градски центрове.
- Въвеждане на гъвкави решения за транспортна свързаност, включително с индустриалните зони.

Насърчаване на екологични форми на придвижване

- Увеличаване дела на електрическите превозни средства в общинския и частния транспорт.
- Стимулиране на активната мобилност – пешеходство и колоездене.
- Развитие на системи за споделени електрически превозни средства.
- Разширяване на мрежата от велоалеи и осигуряване на безопасни маршрути.

Безопасност на движението и модернизация на инфраструктурата

- Обезопасяване на участъци с концентрация на пътнотранспортни произшествия.
- Подобряване на условията за безопасно придвижване на пешеходци и велосипедисти.
- Мерки за по-добра организация на паркирането, включително изграждане на многоетажни и буферни паркинги на ключови локации.

Интегрирано планиране и интелигентни решения

- Прилагане на мерките в рамките на Плана за устойчива градска мобилност, част от ПИРО.
- Въвеждане на интелигентни системи за управление на трафика и оптимизация на транспортните потоци.

Регионална свързаност и стратегически проекти

- *Подобряване на транспортно-комуникационните връзки със съседните общини, особено със Севлиево и Велико Търново.*
- *Приоритетно изпълнение на проекта за тунел под Шипка като ключов фактор за свързаността с икономическите центрове на Южна България.*

Мярка 3.1 Развитие на велосипедни алеи

Изпълнението на мярката през 2025 г. се осъществява посредством предвидените за изграждане велоалеи в рамките на следните проекти:

- Проект „Реконструкция на ул. „Свищовска“ и ул. „Транспортна“, Габрово“ с подписано споразумение за финансиране с МРРБ - РД-02-30-366/25.03.2024г. на обща индикативна стойност 5 850 000,00 лв. и срок за изпълнение на предвидените в споразумението дейности края на 2026 година. Проектът е в процес на изпълнение. Предвидени са 1,876 км велосипедни алеи.

- Проект „Благоустройство на парк „Баждар“, гр. Габрово“ с подписано споразумение за финансиране с МРРБ - РД-02-30-445/28.03.2024г. на обща индикативна стойност 4 890 000,00 лв. и срок за изпълнение на предвидените в споразумението дейности края на 2026 година. Проектът е в процес на изпълнение – изпълняват се СМР.

По проект №101104268 AMIGOS („Иновации за активна мобилност за зелени и безопасни градски решения“, финансиран по програма Хоризонт Европа, през 2025 г. беше изготвен идеен проект за нови велотрасета с потенциална дължина от 20 км.

- Главно трасе 1: Индустриална зона – Център – кв. Палаузово (9.5 км)
- Главно трасе 2: Център – язовир Синкевица (3.5 км)
- Главно трасе 3: Център – кв. Русевци (3.8 км)
- Главно трасе 4: Център – местност Узана (4.3 км)
- Второстепенно трасе 1: Северна промишлена зона – кв. Трендафил – кв. Русевци (1.6 км)
- Второстепенно трасе 2: Център – Технически университет Габрово (2.0 км)

През 2025 година Община Габрово получи финансиране за проект „Брегове на съвремието – комплекс от мерки по Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027 г.“ по процедура „Подкрепа за интегрирано градско развитие в 40 градски общини“ на Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027 г. В проекта е заложена дейност за благоустройство на крайречната зона на река Янтра, която включва изграждане на нови пешеходни и велосипедни връзки и изграждане на екстремна писта за скейтборд и велосипеди („пъмптрак“). Дължина на предвидената велоалея – 1,6 км.

Мярка 3.2 Подобряване на пътната инфраструктура и организацията на движението

През 2025 г се извършиха следните ремонти:

- Основен ремонт на ул. „Станционна“

- Основен ремонт на ул. „Чавдар“
- Реконструкция на улица Свищовска и ул. Транспортна, град Габрово
- Основен ремонт GAB 1018 /III - 4403/ - Габрово - Киевци - /III - 5004/
- Изграждане на кръгово кръстовище при бул. Васил Априлов и ул. Юрий Венелин, гр. Габрово
- Основен ремонт на улица Христо Ботев, град Габрово
- Основен ремонт на пътна естакада в Северната промишлена зона на гр. Габрово за квартал „Трендафила“- град Габрово
- Основен ремонт на общински път GAB1027 /I-5, Габрово - Казанлък/ - кв. Етъра - кв. Шумели - кв. Ябълка от км 0+000 до км 2+025
- Основен ремонт на улици в с. Борики – сключен договор с изпълнител на инженеринг; възложено е проектиране;
- Основен ремонт на улици в с. Враниловци – сключен договор с изпълнител на инженеринг;
- Основен ремонт на улици в с.Жълтеш– сключен договор с изпълнител на инженеринг; възложено е проектиране;
- Основен ремонт на улици в с.Новаковци– сключен договор с изпълнител на инженеринг;
- Основен ремонт на улици в с.Поповци– сключен договор с изпълнител на инженеринг; възложено е проектиране;
- Основен ремонт на улици в с.Райновци– сключен договор с изпълнител на инженеринг; възложено е проектиране;
- Основен ремонт на улици в с.Стоевци– предстои сключване на договор с изпълнител на инженеринг;
- Основен ремонт на улици в с.Яворец– сключен договор с изпълнител на инженеринг.

В рамките на проект №101104268 AMIGOS („Иновации за активна мобилност за зелени и безопасни градски решения“ / Active Mobility Innovations for Green and safe city sOlutionS) бяха осъществени следните дейности:

1. Изготвен е технически проект за основен ремонт на ул. “Видима“, ул. „Прохлада“ и прилежащи пространства в кв.61 и кв.62 по плана на гр. Габрово.
2. Монтирани са 3 камери за система за мониторинг и класификация на трафика по продължението на ул. „Юрий Венелин“.
3. Изработени са нови сигнални програми за режима на работа на светофарните уредби, във връзка с координация между тях и устройствата управляващи смяната на светлинните сигнали на светофарните секции (контролери), в зоните на 8 бр. кръстовища регулирани със светофарна уредба в гр. Габрово.

Мярка 3.3 Изграждане на зарядни станции за електромобили

През 2025 г. беше сключен договор № 757-ОССД-23/21.09.2023 г. за предоставене на места за изграждане на зарядни колонки за зареждане на електромобили. През 2025 г. е монтирана още 1 зарядна станция по сключения договор на паркинг до стадион „Христо Ботев“.

По проект „Благоустрояване на крайречната зона на р. Янтра“ в участъка между моста на ул. „д-р Никола Василиади“ и моста на ул. „Христо Ботев“, гр. Габрово“ са проектирани 3 зарядни станции.

На 19.11.2025 г. беше сключен ДБФП по проект № BG-RRP-13.009-0209 „Слънце и мобилност за социална подкрепа“, в рамките на който е предвидено изграждане на зарядна станция за нуждите на услугата „Асистентска подкрепа“, базирана на ул. „Ивайло“ № 13. Друга основна част от този проект е закупуването на електромобил за нуждите на тази социална услуга както, и проектиране, авторски надзор и изграждане на 2 бр. фотоволтаични системи за електрозахранване на 3 социални услуги в община Габрово

Монтаж на фотоволтаични системи с мощност от 30 kW върху покрива на сграда в кв. „Велчевци“, ул. „Върба“ № 23, в която се помещават услугите – Дневен център за деца с увреждания и Център за настаняване от семеен тип за деца и младежи с увреждания с потребност от постоянни медицински грижи, както и върху покрива на сграда на ул. „Никола Балканеца“ № 24, в която се помещава услугата – Дневен център за пълнолетни лица с увреждания.

Мярка 3.4 Изграждане на паркинги

През 2025 г. се изгради паркинг при стадион „Христо Ботев“ в гр. Габрово. Извършен беше основен ремонт на ул. „Евтим Дабев“.

Мярка 3.5 Подобряване на транспортната свързаност с Южна България и в рамките на областта

Няма извършени действия през 2025 г.

Мярка 3.6 Подобряване на транспортната свързаност между населените места в общината

През м.май 2025 г беше сключен договор за изпълнение на обект: „Изграждане на районно осветление в междублоково пространство на ул. Зелена ливада от № 16 до №38“ на стойност 144 894,73 лева с ДДС (74 083,50 € с ДДС).

За обекта има сключено споразумение с МРРБ за финансиране.

През м. юни 2025 г беше сключен договор за изпълнение на обект: „Изграждане на улично осветление на ул. Житарска“ на стойност 53 990,50 лева с ДДС (27 604,90 € с ДДС).

За обекта има сключено споразумение с МРРБ за финансиране.

През м. септември 2025 г беше сключен договор за изпълнение на обект: „Изграждане на улично осветление на ул. Д-р Илиев детския“ на стойност 149 969,62 лева с ДДС (76 678,25 € с ДДС). За обекта има сключено споразумение с МРРБ за финансиране.

Мярка 3.7 Интегриран проект за устойчив градски транспорт

През 2025 г. по проект № BG-RRP-8.013-0005 „Екологосъобразна мобилност в община Габрово и община Севлиево чрез мерки за развитие на екологични, безопасни, функционални и енергийно ефективни транспортни системи“, финансиран по НПВУ, беше постигнат значителен напредък в изпълнението на заложените дейности. В началото на годината в експлоатация бяха въведени 5 броя 7-метрови електробуса, а през месец август и в края на годината бяха доставени общо 4 броя 12-метрови електрически автобуса, с което съществено се обнови автопаркът на общественя транспорт и се подобри обслужването по градските и междуселищните линии, включително направлението Габрово – Севлиево. Успоредно с това беше завършено изграждането на кабелното трасе и инфраструктурата за общо 7 зарядни станции – на Автогара Габрово и в депото на „Общински пътнически транспорт“ ЕООД, което осигурява необходимите условия за експлоатация на електробусите. В областта на пътната безопасност беше реализирано допълнително осветяване на 22 пешеходни пътеки в Габрово, а в Севлиево продължиха дейностите по осветяване на пешеходни зони и изграждане на велосипедна инфраструктура. Паралелно с това се подготвиха и обявиха обществени поръчки по внедряване на електронна система за таксуване на пътниците. Изпълнените през 2025 г. дейности допринесоха за подобряване на качеството, безопасността и екологичността на общественя транспорт в двете общини.

Подцел 4: Развитие на модерна и екологична техническа инфраструктура

Подцел 4 е насочена към разширяване, модернизиране и ефективно управление на инженерната инфраструктура на община Габрово. Акцентът е върху устойчиви решения, които подобряват качеството на живот, намаляват екологичния отпечатък и осигуряват надеждни услуги за всички населени места.

Основни направления на интервенция обхващат:

Модернизация и разширяване на инженерната инфраструктура

- *Обновяване и оптимизиране на техническата инфраструктура – пътна, ВиК и други ключови системи.*
- *Осигуряване на постоянно и безпроблемно битово-питейно водоснабдяване за всички населени места.*
- *Реконструкция и разширяване на канализационната мрежа, включително изграждане на системи за отвеждане на повърхностните дъждовни води.*

Енергийна инфраструктура и намаляване на замърсяването

- *Разширяване на обхвата на електропреносната и газопреносната мрежа.*
- *Подкрепа за преминаване към по-екологични форми на отопление с цел ограничаване на замърсяването на атмосферния въздух, причинено от използването на твърди горива.*

- *Подобряване на енергийната ефективност на инфраструктурните системи.*

Дигитална и телекомуникационна свързаност

- *Подобряване на достъпа до високоскоростен интернет в града и селата.*
- *Разширяване на покритието с модерна телекомуникационна инфраструктура.*
- *Подкрепа за внедряване на дигитални решения за управление и мониторинг на инфраструктурните системи.*

Мярка 4.1 Подобряване на ВиК мрежата и намаляване на загубите на вода

През 2025 г. Община Габрово сключи споразумения с МРРБ за финансиране на следните инфраструктурни проекти:

- Изпълнение на инженеринг/проектиране, строителство и упражняване на авторски надзор/ за обект: Водоснабдяване и канализация на район „Зоопарк“ и зона „Градище“, гр. Габрово. Изготвени, процедурани и одобрени са ПУП-ПП и специализирани схеми за трасетата на водопровода и канала. Процедира се ПУП-ПЗ за напорния водоем.
- Изпълнение на инженеринг/проектиране, строителство и упражняване на авторски надзор/ за обект: Водоснабдяване на група села: Велковци, Кметчета, Лесичарка, Карали, Костенковци, Стойчовци, Драгомани, Тодорчета, Междене, Узуни и Старилковци от вътрешната водопроводна мрежа на гр. Габрово. Изготвени, процедурани и одобрени са ПУП-ПП и специализирани схеми за трасетата на водопроводите извън урбанизирана територия. Процедират се ПУП-ПЗ за два нови напорни водоема. Изготвен е и се съгласува инвестиционен проект за вътрешните водопроводни мрежи на селата.
- Проектиране за обект: Водоснабдяване на група села: Седянковци, Свинарски дол, Ветрово, Читаковци, Шипчени и Сейковци от вътрешната водопроводна мрежа на гр. Габрово. Сключен е договор с изпълнител на проектирането. Изготвени и се процедурат ПУП-ПП и специализирани схеми за трасетата на водопроводите извън и в урбанизирана територия. Процедират се ПУП-ПЗ за два нови напорни водоема.
- Проектиране за обект: Водоснабдяване на група села: Шарани, Банковци, Гръблевци, Солари, Иванили, Парчовци, Спанци и Гайкини от вътрешната водопроводна система на гр. Габрово. Сключен е договор с изпълнител на проектирането. Изготвени и се процедурат ПУП-ПП и специализирани схеми за трасетата на водопроводите извън и в урбанизирана територия. Процедира се ПУП-ПЗ за нов напорен водоем.
- Изпълнение на инженеринг/проектиране, строителство и упражняване на авторски надзор/ за обект: Реконструкция на водопровод и възстановяване на настилки по улици в кв. Априлово, гр. Габрово – ул. Ножарска, ул. Слънчев дол, ул. Казашка, ул. Въстаническа, пл. Добри Пенчев. Изпълняват се СМР за обекта.

През 2025 г. „ВиК“ ООД, гр. Габрово кандидатства с проектно предложение с работно заглавие „Реконструкция и модернизация на ВИК мрежи и съоръжения в област Габрово“ по процедура № BG16FFPR002-1 .002 „Изграждане на ВИК инфраструктура за 7 ВИК оператора“ по Приоритет 1 „Води“ на Програма „Околна среда“ 2021 — 2027 г.

В рамките на проекта се включват следните мерки и дейности:

1. Мерки, свързани с реконструкция на съществуваща и изграждане на нова инфраструктура по Компонент „Водоснабдяване” за агломерациите „Габрово“ и „Севлиево”:

1.1. За агломерация „Габрово“ са предвидени следните инвестиции:

- Реконструкция на участък от довеждащ водопровод от язовир „Христо Смирненски” до ПСПВ „Киселчова могила“ с диаметър DN 1220 и реконструкция на съоръжения по водопровода – тече процедура по избор на изпълнител;
- Реконструкция на вътрешна водопроводна мрежа, за който има сключен договор с изпълнител на инженеринг и се изпълнява проектиране;
- Изграждане на нова ПС и НР и охраняващ водопровод за охраняване на кварталите „Недевци”, „Лисец“, „Христо Смирненски”, „Дядо Дянко” и „Радецки” от вътрешна водопроводна мрежа на гр. Габрово– тече процедура по избор на изпълнител;

2. Мерки, свързани с реконструкция на съществуваща и изграждане на нова инфраструктура по Компонент „Отвеждане и пречистване” за агломерациите „Габрово” и „Севлиево”:

2.1. За агломерация „Габрово“ са предвидени следните инвестиции:

- Рехабилитация и доизграждане на част от канализационна мрежа има сключен договор с изпълнител на инженеринг и се изпълнява проектиране;
- Соларно изсушаване на утайките на ПСОВ „Габрово“ от пречиствателните станции за отпадъчни води, експлоатирани от „ВиК” ООД, гр. Габрово има сключен договор с изпълнител на инженеринг и се изпълнява проектиране.

Мярка 4.2 Подобряване достъпа до високоскоростен интернет в региона, особено извън градовете-центрове

Покритието с високоскоростен Интернет достъп на територията на Община Габрово и през 2025 г. към момента е на отлично ниво. Въпреки релефа, мобилните оператори осигуряват нужното покритие на 4G (до около 100 Mbps) и 5G (до около 300 Mbps), както в жилищните квартали, така и в индустриални зони и частично (за 5G) съседни села. Предоставя се и достъп чрез NB-IoT за разгръщане и използване на услуги, свързани с Интернет на Нещата. Има възможност за широколентов сателитен интернет достъп (предоставян като абонаментна услуга от чуждестранна компания) (скорости на сваляне до 150 Mbps и скорости на качване до 30 Mbps) във всяка точка на обл. Габрово. Има възможност за оптична високоскоростна свързаност (100 Gbps) във всяка точка на града и индустриалните зони. Има Wi-Fi покритие от местни доставчици на услуги с възможности за изграждане на релейни допълнителни връзки.

ПРИОРИТЕТ 3: Икономика, образование и иновации

Приоритет 3 обхваща ключови направления за развитие на местната икономика, укрепване на образователната система и стимулиране на иновациите. Фокусът е върху привличане на инвестиции, развитие на високотехнологични производства, модернизация

на индустриалните зони и изграждане на устойчива иновационна екосистема, която да подкрепя растежа и конкурентоспособността на община Габрово.

Включва следните основни предизвикателства и потенциали:

Икономически профил и стратегически сектори

- Икономиката на общината е доминирана от преработващата промишленост.
- Водещите сектори са с висока добавена стойност и силна експортна ориентация.
- Приоритетни направления, съответстващи на европейските политики: мехатроника, чисти технологии, ИКТ.
- Нарастващ интерес към индустриалните зони в Габрово, наличие на свободни терени, инфраструктура и сграден фонд.

Основни проблеми пред бизнеса

- Несигурна икономическа среда.
- Недостиг на квалифицирани кадри.
- Липса на подходящи инструменти за публично-частно партньорство, включително за инвестиции в индустриалните зони.

Развитие на индустриалните зони и привличане на инвестиции

- Развитие на нови индустриални зони и създаване на ефективен механизъм за управление на съществуващите.
- Преустройство и модернизация на съществуващия сграден фонд в индустриалните територии.
- Инвестиции в техническата инфраструктура на зоните – пътна, енергийна, ВиК, дигитална.
- Привличане на нови инвеститори и стимулиране на високотехнологични производства.
- Насърчаване на компании от ИКТ сектора и създаване на условия за приток на млади специалисти.

Развитие на иновационната екосистема

- Подкрепа за създаване и развитие на бизнеси, интензивни на знание.
- Развитие на местната иновационна среда чрез партньорства между бизнес, академични институции и местна власт.
- Реализиране на потенциала на Технологичен парк – ТУ Габрово като ключов елемент на регионалната иновационна инфраструктура.

Връзка между образование и икономика

- Подкрепа за образователни програми, които отговарят на нуждите на бизнеса.
- Насърчаване на STEM обучение, професионално образование и дуални форми на обучение.
- Привличане и задържане на млади хора чрез създаване на условия за реализация в местната икономика.

Подцел 5: Насърчаване развитието на местната икономика и подобряване на средата за иновации

Подцел 5 е насочена към укрепване на местната икономика чрез модернизация на индустриалната инфраструктура, стимулиране на иновациите и подобряване на конкурентоспособността на предприятията. Акцентът е върху създаване на благоприятна среда за развитие на високотехнологични бизнеси, привличане на инвестиции и изграждане на силни връзки между бизнес, образование и научни институции.

Основни направления на интервенция

Модернизация на индустриалната инфраструктура

- *Инвестиции в обновяване на производствени сгради и съоръжения.*
- *Оптимизация и модернизация на техническата инфраструктура в индустриалните зони и паркове.*
- *Развитие на информационна и телекомуникационна мрежа, включително дигитализация на ключови процеси.*

Подкрепа за бизнеса и повишаване на конкурентоспособността

- *Подобряване на присъствието на местните компании на националния и международния пазар.*
- *Привличане на технологични компании и стимулиране на високотехнологични производства.*
- *Внедряване на иновативни системи и водещи технологии в различни икономически сектори.*

Развитие на иновационната екосистема

- *Насърчаване на сътрудничеството между бизнеса, науката и образованието.*
- *Подкрепа за създаване и развитие на бизнеси, интензивни на знание.*
- *Развитие на дигиталните умения на малките и средните предприятия и техните служители като ключов фактор за икономически растеж.*

Мярка 5.1 Развитие на високотехнологични сектори на икономиката чрез интелигентна специализация и насърчаване на иновациите

През м.септември 2025 година по Програма "Научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация" (ПНИДИИТ) беше подаден проект „Устойчиво развитие на Регионален иновационен център "Амбициозно Габрово", който включва дейности за изграждане на високотехнологични пространства в Център „Кристо и Жан-Клод“. Проектът е подаден от Регионален иновационен център "Амбициозно Габрово", като стойността на дейностите, свързани с Център „Кристо и Жан-Клод“, е 500 000 лева. С проекта ще бъде закупено оборудване за обособяване на фаблаб и медия лаб и индустриален дизайн. Предвижда се да бъдат закупени 3D принтери, машини за лазерна обработка, CNC машини и други, чрез които ще се демонстрира навлизането на дигиталните технологии в изкуството.

През 2025 г. в община Габрово продължава тенденцията за растеж на местната икономика, чиято структура се определя предимно от високотехнологични производства, основно МСП. Засилва се ролята на иновациите, като двигател за устойчиво развитие, като целта е постигане на висока добавена стойност. Добър пример за това са направените мащабни

инвестиции от няколко фирми в Габрово, сред които най-голямата е тази на Цератицит България АД (отличена в Топ 3 на инвеститорите в страната). През годината кметът и екипът на Общината посетиха различни Габровски предприятия, сред които „Фесто България“ ЕООД, „Марина“ ООД и др. По време на срещите се обсъдиха нуждите на компаниите (основно свързани с липсата на кадри). Представиха се техните профили и дейностите, насочени към разгръщане на развойния им потенциал. Приоритет на Община Габрово е да работи за привличане и задържане на таланти, с цел задоволяване на нуждите на индустрията. Това ще стане възможно посредством поддържане на добро качество на живота и активно партньорство с бизнеса. Подобряването на градската среда и провеждането на активни местни политики, насочени към младите хора, може да допринесе за постигането на тези амбициозни цели.

Във връзка с изпълнението на климатичната мисия на Габрово и повишаване на капацитета на МСП за намаляване на въглеродния отпечатък през 2025 г. Габрово се включи в международния проект Net Zero SMEs, финансиран по програма Interreg Europe. Проектът цели подпомагане на МСП в прехода към климатично неутрална икономика чрез иновации, дигитализация и зелени политики. Проектът стартира с начална среща на партньорите в гр. Йоанина, Гърция през м. юни 2025 г., и продължи с проучване на бариерите и предизвикателствата по пътя към климатичната неутралност. През м. ноември беше проведена първата работна среща на местните заинтересовани страни, на която бяха представени резултати от направеното проучване.

През м. юли 2025 г. беше одобрено финансиране от близо 17 млн. лв. за изпълнението на проект „Габрово - център на иновации, образование и предприемачество“, който ще допринесе за създаване на по-структурирана среда за развитие на кадри за предприятията, включително във високотехнологични и интензивни на знание сектори.

По процедура „Разработване на иновации в предприятията“ по Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ 2021–2027 г., на територията на община Габрово през 2025 г. са подписани и стартирали 12 договора с общ размер на безвъзмездната финансова помощ 1 986 113,53 евро и обща стойност на проектите 3 797 058,87 евро, насочени към създаване на нови продукти, процеси и технологични решения в местни компании.

Мярка 5.2 Дигитална трансформация на индустрията

В подкрепа на развитието на местния бизнес чрез дигитализация, от 2025 г. започва реалното изпълнение на проект за ЕЦИХ, финансиран по процедура BG16RFPR002-1.002 по Програма „Научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация“, с обща стойност 3 015 292,08 евро. Хъбът е част от европейската мрежа на Европейските цифрови иновационни хъбове и е насочен към подпомагане на малките и средните предприятия и публичната администрация в Северен централен район за ускоряване на цифровата трансформация.

През 2025 г. бяха изпълнени инициативи, които пряко подкрепят дигиталната трансформация на местната индустрия и достъпа на предприятията до решения от тип Индустрия 4.0.

На 10 октомври 2025 г. в Община Габрово се проведе информационен ден по процедура BG16RFPR001-1.008 „Въвеждане на технологии от Индустрия 4.0 в предприятията“, организиран от Главна дирекция „Европейски фондове за конкурентоспособност“ към Министерството на иновациите и растежа, с активното съдействие на ОИЦ - Габрово. Събитието създаде практическа рамка за информираност на бизнеса относно автоматизация, цифровизация и модернизация на производствените процеси.

През същата година по процедура „Дигитализация на предприятията“ по Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ 2021–2027 г., на територията на община Габрово стартираха 9 договора с общ размер на безвъзмездна финансова помощ 148 950,92 евро и обща стойност 226 931,84 евро, с принос за внедряване на цифрови технологии и повишаване на производителността на местните предприятия.

Екипът на Община Габрово осъществи множество срещи с компании, като „Фесто България“ ЕООД, за да обсъди визията си за превръщането на Габрово в център за иновации и технологии.

Мярка 5.3 Развитие на екосистема от стартиращи предприятия, включително със фокус мехатроника, чисти технологии и ИКТ

Развитието на екосистемата за стартиращи предприятия е свързано пряко с работата на Европейски Цифров Иновационен Хъб, в частта на работен пакет 4 по проекта, в който през 2026 г. се предвижда разработване и провеждане на предприемаческа програма.

В допълнение през 2025 г. се сключи договор и започна изпълнението на проект в рамките на ИТИ: BG16FFPR003-2.002-0005 „Габрово – център на иновации, образование и предприемачество“, в рамките на който ще бъде проектирана и изпълнена „Къща на бъдещето“ с бенефициент – ТУ Габрово, където се планира изграждане на условия за стартъпи, в т.ч. споделено пространство.

Мярка 5.4 Свързване на бизнеса с образованието и развитие на инициативи, които да привличат на територията на общината студенти и млади професионалисти/предприемачи

Град Габрово е сред най-силно индустриалните области в България. Темпът на развитие на информационните технологии и услуги в Габрово се отличава спрямо традиционните сектори. Приоритет за развитие на града е дигитална трансформация и утвърждаването на Габрово като „умен град“, повишаване ефективността на администрацията, подобряване на управленските процеси и засилване на партньорствата с гражданите и бизнеса, както и затвърждаване на взаимоотношенията с образователните институции и надграждане на

иновативната екосистема на града. Стратегическа цел на Община Габрово е да развива силна икономика, базирана на науката и иновациите.

В периода 3–6 юли в Габрово се проведе седмото издание на Summer Stroi.Academy, което събра 84 ученици от цялата страна, включително и участници от предходни години. Събитието беше най-мащабното досега и се реализира с подкрепата на водещи компании от строителния сектор и Община Габрово. Програмата включваше обучителни лекции, срещи с експерти, практическа работа и екипни дейности. Специален акцент беше проектът на ветераните – скулптура във формата на ножица, която допълва съществуваща градска инсталация. При финалното класиране първо място зае отбор „Паве“, следван от „Трегер“ и „Колона“. Академията затвърждава ролята си като важен мост между образованието и практиката, като развива умения, работа в екип и мотивация сред младите участници.

През 2025 г. се подписа Договор за БФП за проект, с който Община Габрово кандидатства по процедурата за подкрепа за интегрирано развитие в 40 градски общини. Одобреното предложение „Габрово – център на иновации, образование и предприемачество“ е част от концепция за интегрирани териториални инвестиции (ИТИ) и е на стойност 16 910 828 лева. Средствата се отпускат по Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027 г. Бившето училище „Радион Умников“ ще бъде превърнато в център за дигитални умения и иновации. Сградата – паметник на културата от 90-те години на XIX век, ще предложи обучение по роботика и автоматизация, високооборудвани зали и технологични лаборатории. Базата ще разполага с пространства за занимания по виртуална реалност, 3D креативност и прототипиране. Дейностите ще са насочени предимно към деца и ученици. Центърът ще функционира като Център за личностно развитие. През 2025 г. е обявена и проведена обществена поръчка за избор на изпълнител на ремонтните дейности.

Технически университет – Габрово, който е партньор в проекта, ще създаде на свой терен зона за иновации. Там ще бъде изградена „Къща на бъдещето“ с технологични стаи, семинарна зала и офиси. Основната концепция на проекта е интеграцията на последно поколение интелигентни системи и технологии за осигуряване на високо качество на средата, като се постига и стандарт за сгради с близко до нулево енергийно потребление (nZEB). За реализиране на иновации, създадени от стартиращи компании и тяхната реализация в реална производствена среда ще се построи и производствено хале, в което стартиращи компании ще тестват иновативни продукти. Мястото ще предлага и обучения за млади предприемачи, подкрепа за разработка на услуги.

Проектът включва и ремонтни дейности в сградата – собственост на ТУ-Габрово, дворно пространство – собственост на Община Габрово за създаване на споделено пространство в квартал „Шести участък“. Основното предназначение на сградата е учебно-квалификационен център и ремонтните дейности целят обособяване на зали за обучителни дейности, изложбена зала, ремонт на дворните площи, за приспособяването им за прилагане на творчески и иновативен подход при взаимодействието на различните участници в екосистемата на града.

Концепцията на целия проект е за утвърждаване на качествено образование, извършвано, съвместно от всички партньори, основано на обвързване на науката и бизнеса, както и за подкрепа на иновационната екосистема в града.

В ПТГ „д-р Никола Василиади“ се планира бъдещо обучение по 2 нови професии: Възобновяеми енергийни източници и Безпилотни летателни апарати. Втората професия беше публично представена при голям обществен интерес с представители на бизнес среди, академична общност, частни лица и различни заинтересовани страни. Това е една от най-актуалните и бързоразвиващи се в съвременния свят професии. Учениците ще усвоят управление, навигация и анализ на данни от дроне умения, нужни в съвременната индустрия.

През 2025 г. бяха реализирани няколко инициативи, които пряко свързват образованието, технологиите и бизнеса. Националният форум „Tech Career Days 2025“ в Технически университет - Габрово събра местни и международни компании и постави акцент върху инженерните и производствените професии, което е релевантно за задържането и привличането на млади специалисти в общината.

През м. октомври Габрово беше домакин и на GRS Connect 2025, проведен в бизнес комплекс „Сиентиа“, с участие на училища от цялата страна и силен фокус върху образователните иновации и дигиталните умения. Паралелно с това, срещите на общината с бизнеса подчертаха подкрепата за таланти и развитието на града и образованието като част от приоритетите на самите компании, включително при посещението във фирма „Марина“ ООД.

Значителен принос за модернизирание на образователната среда имат и 13-те проекта по процедура BG-RRP-1.015 „Училищна STEM среда“ с общ размер на безвъзмездната финансова помощ 1 828 408,84 евро, изпълнявани в образователни институции на територията на общината -- основни и средни училища, професионални гимназии и Център за специална образователна подкрепа. Допълнително, по процедура „Изграждане на мрежа от дигитални клубове“ са сключени 10 договора с обща безвъзмездна помощ 221 517,38 евро за създаване на достъпна цифрова среда за граждани, включително с подкрепа за хора с ограничени дигитални умения

Мярка 5.5 Подпомагане на малки и средни предприятия и развитие на клъстери (сдружения и партньорства от предприятия) в приоритетните сектори в града

Предвидената дейност на ТУ-Габрово – като партньор по проект „Габрово – център на иновации, образование и предприемачество“ за изграждане на Къща на бъдещето е планирано да бъде в полза на малки и средни предприятия и развитие на стартиращи компании. Къщата на бъдещето ще изпълнява функцията на многофункционален център за образование, иновации, предприемачество, научноизследователска и демонстрационна дейност, включително провеждане на курсове, обучения, bootcamp събития, менторски

програми, лабораторни разработки и работа на стартиращи компании. В основата на концепцията стои идеята за създаване на демонстрационна среда, в която студенти, докторанти, стартиращи компании и представители на малкия и среден бизнес могат да развиват и тестват иновативни идеи, технологии и продукти. Пространствата, инфраструктурата и оборудването ще бъдат проектирани така, че да подпомагат практическите обучения, трансфера на знания и взаимодействие между академичната общност и бизнеса.

Непосредствената близост на къщата на бъдещето до изградената научна инфраструктура на Технологичния парк на ТУ-Габрово и до лабораторната база на университета ще позволи на млади изобретатели, инженери, учени и предприемачи да разработват иновации, нови продукти и да комерсиализират своите разработки в глобалния пазар.

Предвижда се общата разгърната площ на къщата да е около 1000 кв. м. и да включва четири зони: Технологична стая "Изобретателница", в която ще е разположено оборудване за прототипиране на различни разработки, свързани с хардуер, електроника и софтуер. Тестова стая, в която ще се тества оборудването. Интерактивна семинарна зала с оборудване, подходящо за интерактивно обучение, организиране на събития, презентации и други научни прояви и работна стая, която ще е обособена като споделено пространство, за да се създадат условия, в които новаторите да могат да споделят своите идеи и да обменят опит. За реализиране на иновации, създадени от стартиращи компании и тяхното въвеждане в реална производствена среда е предвидено да се построи и производствено хале, в което иновативни компании ще могат да стартират производство като използват научноизследователската инфраструктура в Технологичния парк на университета.

През 2025 г. бяха изпълнени дейности, които подпомагат МСП чрез координация между общината, бизнеса и външни партньори, както и чрез по-добър достъп до политики и програми. Първата работна среща на заинтересованите страни по Net Zero SMEs очерта конкретна рамка за включване на местни фирми и институции в процеса на формулиране на мерки за зелена и дигитална трансформация на МСП.

Добър пример за партньорство на бизнеса и Община са инициативи, като тази с „Блазер Груп Габрово" ЕООД, за засаждане на дръвчета, което води до укрепване на местната бизнес екосистема и връзките между участниците в нея.

По Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията" 2021–2027 г. в Община Габрово стартираха общо 77 договора с обща безвъзмездна финансова помощ 5 218 154,07 евро и обща стойност 8 290 904,94 евро.

Най-широк обхват сред местния бизнес имаше процедурата „Подкрепа за семейните предприятия, предприятията от творческите индустрии и занаятите" с 55 сключени договора и безвъзмездна помощ 3 083 089,62 евро. Тези инвестиции засягат пряко малкия и семеен бизнес в Габрово и подкрепят устойчивостта и конкурентоспособността им. ОИЦ - Габрово оказва активно съдействие при провеждането на информационните дни и обществените обсъждания, свързани с тези процедури.

Мярка 5.6 Привличане на инвестиции и инвеститори в бизнеси с висока добавена стойност

През 2025 г. Община Габрово продължи да изгражда своя профил на територия, привлекателна за инвестиции в производства и дейности с висока добавена стойност. Това се подкрепя както от националното признание за „Цератицит България“ АД и отличието за „Фесто България“ ЕООД в конкурса „Инвеститор на годината 2024“, така и от публичното представяне на одобрени стратегически инвестиции - близо 17 млн. лв. за „иновационна долина“ и над 88,6 млн. лв. за градски трансформации в рамките на интегрирани териториални инвестиции.

Добър знак за инвестиционната привлекателност на Габрово е реализираният значителен обем на европейско финансиране за местни предприятия. По Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ стартираха проекти с обща стойност 8 290 904,94 евро, а по процедурата „Подкрепа за прехода към кръгова икономика в предприятията“ приключиха 7 договора с обща стойност на инвестициите 2 648 206,64 евро - доказателство за капацитет на местния бизнес да усвоява средства и да реализира технологично обновяване.

Мярка 5.7 Създаване на среда за развитие на местния бизнес

През 2025 г. бяха реализирани мерки за подобряване на средата за местния бизнес чрез активен диалог с предприятията, идентифициране на техните приоритети и включването им в общинския дневен ред. Срещата във фирма „Марина“ ООД показва, че за бизнеса теми като развитието на града, образованието и подкрепата за таланти са пряко свързани с условията за растеж и оставане в Габрово, а срещата с „Фесто България“ ЕООД очерта и ролята на иновациите и технологиите като основа за по-конкурентна местна икономика.

В по-широк контекст, участието на кмета на Габрово в Конвента на кметовете и разговорът за достъпната енергия и ролята на градовете в климатичния преход поставят местната бизнес среда и в по-европейска рамка на устойчиво развитие.

Подкрепата за адаптиране на работната среда и повишаване на уменията на заетите лица също допринася за по-добра бизнес среда. По процедури „Адаптирана работна среда“ и „Нови умения“ по Програма „Развитие на човешките ресурси“ бяха сключени 9 договора с обща безвъзмездна помощ 366 899,60 евро за предприятия от Община Габрово.

Областен информационен център – Габрово предоставя безплатна експертна информация и консултации на граждани, предприятия, общини и организации относно възможностите за финансиране от Европейските фондове при споделено управление за периода 2021–2027 г., както и по Националния план за възстановяване и устойчивост. Дейността на Центъра включва организиране на информационни и партньорски събития, предоставяне на индивидуални консултации и съдействие за ориентиране в процедури с европейско

финансиране, условия и изисквания, като изпълнява ролята на достъпна регионална точка за информация и координация между институциите и местните заинтересовани страни.

През 2025 г. в изпълнение на тези функции са реализирани 24 информационни и партньорски събития с участието на представители на местната власт, бизнеса, образователни и социални организации, насочени към представяне на конкретни процедури и мерки за финансиране по Европейските фондове при споделено управление за периода 2021–2027 г. и Националния план за възстановяване и устойчивост.

Основният тематичен фокус на проведените събития е свързан с:

- прилагането на Интегрирания териториален подход (ИТИ);
- процедурите по Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ 2021–2027 г.;
- процедурите по Програма „Развитие на човешките ресурси“;
- мерките, финансирани от Националния план за възстановяване и устойчивост.

През 2025 г. Областен информационен център – Габрово, в качеството си на звено за публични консултации към Регионалния съвет за развитие на Северен централен район, има активна роля в комуникацията и публичността на Интегрирания териториален подход.

В рамките на втория прием по процедура „Концепции за интегрирани териториални инвестиции – 2“ ОИЦ – Габрово участва като звено за медиация, подпомагащо изграждането и развитието на партньорства между общини и институции при подготовката на интегрирани концепции.

В изпълнение на функциите си на звено за публични консултации, на 26 и 29 септември 2025 г. ОИЦ – Габрово организира и проведе обществени обсъждания на концепции за интегрирани териториални инвестиции в Севлиево, Габрово и Дряново. В рамките на срещите бяха представени и дискутирани концепции с водещи кандидати общините Габрово, Севлиево и Горна Оряховица, насочени към развитие на образованието, здравеопазването, социалните услуги, иновациите и подкрепата за бизнеса.

Събраните становища и коментари бяха обобщени от ОИЦ – Габрово и подготвени за последващо разглеждане и приоритизация на регионално ниво.

На 21 октомври 2025 г. Областен информационен център – Габрово участва в заседание на Регионалния съвет за развитие на Северен централен район за планиране, проведено в Габрово, на което управителят на ОИЦ представи обобщен доклад за резултатите от обществените обсъждания на концепциите за интегрирани териториални инвестиции.

През 2025 г. ОИЦ – Габрово оказва съдействие при провеждането на Информационен ден по процедура BG16RFPR001-1.008 „Въвеждане на технологии от Индустрия 4.0 в предприятията“, организиран от Главна дирекция „Европейски фондове за конкурентоспособност“ към Министерството на иновациите и растежа.

По данни от ИСУН през 2025 г. на територията на Община Габрово по Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ стартират 77 договора с общ размер

на договорената безвъзмездна финансова помощ 5 218 154,07 евро и обща стойност на договорите 8 290 904,94 евро.

Най-съществен принос за обема на реализираните инвестиции през 2025 г. имат следните процедури:

- „Подкрепа за семейните предприятия, предприятията от творческите индустрии и занаятите“ – с най-голям брой сключени договори (55) и широк обхват на местния бизнес, с договорена безвъзмездна финансова помощ в размер на 3 083 089,62 евро и обща стойност на проектите 4 266 914,23 евро;
- „Дигитализация на предприятията“ – с 9 договора, с общ размер на безвъзмездната финансова помощ 148 950,92 евро и обща стойност на проектите 226 931,84 евро, с принос за внедряване на цифрови технологии и повишаване на производителността;
- „Разработване на иновации в предприятията“ – с 12 договора, с общ размер на безвъзмездната финансова помощ 1 986 113,53 евро и обща стойност на проектите 3 797 058,87 евро, с фокус върху създаване на нови продукти, процеси и технологични решения.

През 2025 г. предприятия от Община Габрово реализират проекти и по Програма „Развитие на човешките ресурси“, насочени към адаптиране на работната среда и повишаване на уменията на заетите лица в контекста на променящите се модели на работа и прехода към климатично неутрална икономика.

По процедура BG05SFPR002-1.004 „Адаптирана работна среда“ са сключени 5 договора с общ размер на безвъзмездната финансова помощ 311 477,57 евро и обща стойност на проектите 326 890,16 евро. Подкрепата е насочена към подпомагане на предприятията при въвеждане на мерки за адаптация към новите условия на труд.

По процедура BG05SFPR002-1.019 „Нови умения“ са сключени 4 договора с общ размер на безвъзмездната финансова помощ 55 422,03 евро и обща стойност на проектите 80 789,50 евро, насочени към квалификация, преквалификация и придобиване на нови умения от заетите лица в съответствие с актуалните потребности на бизнеса.

Наред с подкрепата за предприятията по програмите за периода 2021–2027 г., на територията на Община Габрово се реализират и приключват дейности по ключови процедури, финансирани от Националния план за възстановяване и устойчивост.

Информационната кампания по процедура „Подкрепа за енергия от възобновяеми източници за домакинствата – Покана 1“ бе проведена от ОИЦ – Габрово през 2023 г., но поради забавяне в процеса на оценка и договаряне от страна на управляващия орган – Министерството на енергетиката, реализацията на одобрените проекти се осъществява през 2025 г. По процедурата в Община Габрово са сключени 23 договора с физически лица с общ размер на безвъзмездната финансова помощ 168 352,81 евро за изграждане на соларни инсталации за битова гореща вода и фотоволтаични системи.

През 2025 г. приключва изпълнението на договорите по процедура BG-RRP-3.008 „Подкрепа за прехода към кръгова икономика в предприятията“, финансирана по Националния план за възстановяване и устойчивост и насочена към внедряване на кръгови модели и по-ефективно използване на ресурсите в производствения сектор. По процедурата в Община Габрово са сключени 7 договора с общ размер на безвъзмездната финансова помощ 1 324 103,32 евро и обща стойност на инвестициите 2 648 206,64 евро.

През 2025 г. на територията на Община Габрово активно се реализират и проекти по процедура BG-RRP-1.015 „Училищна STEM среда“, насочена към създаване на модерна образователна среда. По процедурата се изпълняват 13 проекта с общ размер на безвъзмездната финансова помощ 1 828 408,84 евро в образователни институции на територията на общината, включително основни и средни училища, професионални гимназии и Център за специална образователна подкрепа.

В края на 2025 г., след проведена интензивна информационна кампания от ОИЦ – Габрово, са обявени резултатите по процедура BG-RRP-1.024 „Изграждане на мрежа от дигитални клубове“, насочена към повишаване участието в учене през целия живот и социалното приобщаване. По процедурата в Община Габрово са сключени 10 договора с общ размер на безвъзмездната финансова помощ 221 517,38 евро, в резултат на което ще бъдат създадени и оборудвани дигитални клубове за свободен достъп на гражданите до компютърна техника, интернет и възможности за обучение и самообучение в електронна среда, включително с подкрепа за хора с ограничени дигитални умения.

През 2025 г. започна реалното изпълнение на дейностите на Регионалния иновационен център „Амбициозно Габрово“ по проект, финансиран по процедура BG16RFPR002-1.002 „Финансиране на избрани от Европейската комисия Европейски цифрови иновационни хъбове, отличени с „Печат за високи постижения“, по Програма „Научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация“, с обща стойност 3 015 292,08 евро. Проектът е част от европейската мрежа на Европейските цифрови иновационни хъбове и е насочен към подпомагане на малките и средните предприятия и публичната администрация в Северен централен район за ускоряване на цифровата трансформация и повишаване на устойчивостта на регионалната икономика.

Мярка 5.8 Развитие на съществуващите индустриални зони и създаване на нов високотехнологичен парк за привличане на инвеститори

През 2025 г. бяха налице предпоставки – публични и частни, за развитие на съществуващите индустриални пространства и за формиране на нови високотехнологични ядра. От една страна, „Цератицит България“ АД продължи реализацията на новата си, по-устойчива производствена база, а в края на годината новата сграда получи национално признание в категория „Високотехнологични производствени сгради“, което показва качеството на индустриалното обновяване в града. От друга страна, одобреният проект за „иновационна долина“ и финансирането за градски трансформации по ИТИ създават публична рамка за нови пространства за иновации, образование, предприемачество и интегрирано териториално развитие.

В тази посока допринася и стартиралото изпълнение на проекта за Европейски цифров иновационен хъб, насочен към МСП и публичната администрация в региона. Центърът функционира като инфраструктура и предоставя услуги за цифрова трансформация.

Подцел 6: Развитие и по-успешно капитализиране на науката и образованието и насърчаване на ученето през целия живот

Подцел 6 е насочена към модернизиране на образователната система, укрепване на връзките между образование, наука и бизнес, както и към насърчаване на ученето през целия живот. Акцентът е върху подобряване на качеството на образованието, развитие на научния потенциал и създаване на условия за подготовка на кадри, които отговарят на нуждите на съвременната икономика.

Подобряване на условията за образование

- *Инвестиции в модернизация на материалната база в средното, висшето и професионалното образование.*
- *Дигитализация на учебния процес и въвеждане на иновативни образователни подходи.*
- *Развитие на STEM среда и подкрепа за специализирани програми, свързани с високотехнологични сектори.*

Развитие на дуалното и професионалното образование

- *Продължаване и разширяване на дуалното обучение.*
- *По-тясно обвързване на образователните институции с местния бизнес.*
- *Създаване на условия за практическо обучение и ранна професионална ориентация.*

Насърчаване на ученето през целия живот

- *Мерки за допълнителна квалификация и преквалификация на работната сила.*
- *Подкрепа за програми за обучение на възрастни, включително дигитални умения.*
- *Адаптиране на образователните услуги към демографските предизвикателства на местно и национално ниво.*

Развитие на научния капацитет и иновациите

- *Инвестиции в научноизследователска инфраструктура.*
- *Привличане и задържане на висококвалифицирани кадри в научните и образователните институции.*
- *Насърчаване на научни изследвания, особено във високотехнологичните области.*
- *Стимулиране на партньорства между бизнеса, научните центрове и университетите.*

Мярка 6.1 Популяризиране на програми за учене през целия живот

През отчетния период на 2025 г. по Мярка 6.1 „Популяризиране на програми за учене през целия живот“ не са реализирани дейности. Не са предприемани инициативи, кампании или други форми на изпълнение, свързани с популяризирането на възможностите за учене през целия живот.

Мярка 6.2 Подобряване на материалната база на научни изследователски центрове за създаване на иновации и привличане на кадри

През 2025 г. в рамките на ЕЦИХ и РИЦ Амбициозно Габрово бяха предприети конкретни стъпки за подобряване на материалната база и иновационната инфраструктура в подкрепа на научноизследователската и развойна дейност в региона. Бяха създадени 6 високотехнологични лаборатории и беше изграден капацитет за предоставяне на над 15 специализирани услуги в области като изкуствен интелект, дигитални двойници, 3D принтиране, технологии за околна среда и компютърни лаборатории, като по този начин се създадоха по-добри условия за разработване и тестване на иновации, сътрудничество между бизнес, наука и публичен сектор и привличане на кадри с технологичен профил. Успоредно с това бяха развити и обучителни програми, подкрепени компании с иновационни проекти и разширена мрежата от партньорства, което допълнително засили ролята на ЕЦИХ и РИЦ като регионален център за иновации и дигитална трансформация.

Мярка 6.3 Модернизация на материално-техническата база на детските и учебни заведения

През юли месец 2025 г. Община Габрово кандидатства пред Министерство на регионалното развитие и благоустройството по обявената втора покана за подаване на концепции за интегрирани териториални инвестиции (ИТИ) с проектна разработка с наименование „Синергия за нови възможности“. Прогнозната стойност на заложените дейности надвишава 46,5 милиона лв. Концепцията е одобрена и предстои кандидатстване по Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027 г. за финансиране на конкретните предвидени дейности. Концепцията е разработена в партньорство между Община Габрово, Община Велико Търново, МБАЛ „Д-р Тота Венкова“ – Габрово, Технически университет – Габрово и ПГТ „Пенчо Семов“. Общите усилия са насочени към по-добра социална, образователна и екологична инфраструктура, достъп до базови услуги и устойчиво управление на природни рискове, обучение и подкрепа на кадри за социални и приобщаващи услуги.

Предвижда се изграждане на мултифункционално образователно пространство в двора на ОУ „Ран Босилек“, реконструкция на спортна площадка в ОУ „Христо Ботев“. В ПГТ „Пенчо Семов“ ще бъдат изпълнени мерки за енергийна ефективност и ремонт на дворните пространства. За СУ „Райчо Каролев“ е предвидено закупуване на електрически автобус за транспорт на ученици от отдалечени места. Автобусът ще бъде използван и при изпълнение на предвидените мерки по Програма „Образование“ 2021-2027 г.

Планирано е благоустрояване на външните зони за игра в детските градини „Мечо Пух“ (с. Поповци), „Ран Босилек“, „Мики Маус“ и „Радост“ (двете бази), както и изграждане на площадка за обучение по безопасност на движението по пътищата. В ДГ „Мики Маус“ се предвижда изпълнение на СМР за въвеждане на мерки за енергийна ефективност.

Официално са открити 2 нови физкултурни салони „Арена Старт“ в ОУ „Неофит Рилски“ и „Арена Механо“ в ПТГ „д-р Никола Василиади“.

В ЦПЛР Астрономическа обсерватория и планетариум Габрово през 2025 година е изграден кът за занимания по интереси на открито - наблюдателна площадка. Финансирането е в

рамките на Националната програма на МОН „Осигуряване на съвременна, сигурна и достъпна образователна среда“.

Извършен ремонт на алеята, водеща до офиса на ЦПЛР „Кариерно ориентиране-Габрово“. Положена нова настилка и изградена отводнителна канализация. Монтирана е климатична система в приемната на Центъра.

Мярка 6.4 Осигуряване и ефективно функциониране на ЦПЛР "Кариерно ориентиране-Габрово" и Областен информационен център-Габрово за подпомагане на трудовата реализация и мобилност и професионалното образование

ЦПЛР „Кариерно ориентиране – Габрово е извършвал през периода групови дейности по кариерно ориентиране във всички видове и степени училища на община Габрово. Провеждани са още индивидуални консултации с ученици и родители. Повечето индивидуални консултации са провеждани с ученици от 7, 11 и 12 клас, тъй като те се намират на прехода между образователните степени или на прехода към пазара на труда.

С подкрепата на РУО – Габрово и Община Габрово през месец ноември е проведена инициативата „Месец на кариерното ориентиране“- над 500 ученици от 5, 6 и 7 клас посетиха фирми и институции, за да се запознаят с тяхната мисия и визията и с професии изпълнявани в тях- на реални работни места.

В две габровски училища през учебната 2024-25 г. и в три през учебната 2025-26 г., бяха създадени клубове "Кариера", в които се включиха ученици от седмите класове. Дейността на клубовете е насочена към избора за продължаване на образованието в осми клас. Учениците от клубовете преминават индивидуални консултации с кариерен консултант, посещават се средните училища и гимназиите, за да се запознаят с предлаганите в тях възможности за обучение.

Центърът осигурява методическа подкрепа на педагогическите специалисти във връзка с предоставянето на дейности по кариерно ориентиране в училищното образование.

Провежда ежегодно информационна кампания сред родители на седмокласниците насочена към условията и реда за кандидатстване в осми клас. Провеждат се родителски срещи, на които се предоставя информация за кандидатстването, съвети при вземане на решение, допускани грешки от страна на родителите в процеса на кандидатстване, профили и професии, предлагани от средните училища и гимназии и др.

Центърът проведе и 2 анкетни проучвания, резултатите от които се представят на широката общественост на хибридни информационни срещи, както и в някои местни медии. Едното е насочено към учениците в 7 и 12 клас и е свързано с избора на образование и прехода към пазара на труда (за 12 клас). Другото е сред родителите на седмокласниците. В периода, в проучванията са взели участие съответно 752 ученика и 183 родители от община Габрово.

Предвид процента обхванати респонденти, и двете проучвания са представителни за община Габрово.

С дейността си ОИЦ – Габрово постига видимост на европейската политика на сближаване и популяризира възможностите и резултатите по проекти, съфинансирани от ЕСИФ/ЕФСУ; повишава прозрачността при изпълнението на програмите от Споразумението за партньорство и нивото на информираност за ЕСИФ и ЕФСУ сред обществеността; подпомага прилагането на интегрирания териториален подход.

ОИЦ – Габрово организира и провежда различни по характер публични информационни събития, съобразно текущите схеми и възможности в съответствие с регионалните нужди и демонстриран интерес от страна на заинтересованите страни. Дейностите за информираност се осъществяват по достъпен и разбираем за всички заинтересовани страни начин. Центърът изпълнява функции като част от звеното за медиации и звеното за публични консултации на РСР на СЦР. ОИЦ – Габрово на ежедневна база предоставя информация на място, която обслужва потребностите на жителите на Габровска област и така насърчава участието на местните общности. Осигурява се всеобща достъпност до информационни източници за всички заинтересовани, независимо от техните личностни характеристики, принадлежности и предпочитания.

Цялостната комплексна дейност на центъра допринася за по-добрата трудова реализация, мобилност и информиран избор на професия и образование на целевите групи, посредством осигуряване на качествена консултация и информираност и за актуалните европейски политики и за възможностите на ЕСИФ/ЕФСУ.

Мярка 6.5 Развитие на дигитални умения, меки умения и умения за адаптивно учене в училищата

Чрез проект „Габрово – център на иновации, образование и предприемачество“, финансиран със средства по Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027 г., бившето училище „Радион Умников“ ще бъде превърнато в център за дигитални умения и иновации. Сградата ще предложи обучение по роботика и автоматизация, високооборудвани зали и технологични лаборатории. Базата ще разполага с пространства за занимания по виртуална реалност, 3D креативност и прототипиране. Дейностите ще са насочени предимно към деца и ученици. Центърът ще функционира като Център за личностно развитие. През 2025 г. е обявена и проведена обществена поръчка за избор на изпълнител на ремонтните дейности.

През 2025 г. във всички детски градини се провеждат занимания по системата ЛЕГО. Педагогическия персонал получава подкрепа от Център за творческо обучение. Двама директори на ДГ се включиха в международен семинар за представяне на системата на обучение Neuromindset, в резултат на което изразиха желание за въвеждане в ръководените от тях образователни институции.

През отчетния период Община Габрово изпълнява проект „Пълна десегрегация и превенция на вторичната сегрегация в гр. Габрово - 2025/2026 учебна година" с цел да се предотврати вторичната сегрегация и да се гарантира, че всяко дете има достъп до една и съща форма на

училищна среда. Дейности са насочени към ученици от първи до седми клас, като в работата активно участват образователни медиатори.

Подцел 7: Повишаване ефективността на администрацията, подобряване на управленските процеси и засилване на партньорствата с гражданите и бизнеса

Мерките по тази подцел са насочени към оптимизиране на административния капацитет, модернизиране на управленските процеси и разширяване на взаимодействието с гражданите, бизнеса и неправителствените организации.

Дигитализация и модернизация на административните услуги

- Разширяване на набора от електронни услуги.
- Дигитализация на ключови процеси и документооборот.
- Осигуряване на модерни софтуерни системи и интелигентни решения за всички звена.
- Интеграция и оптимизация на публичните регистри.

Оптимизация на управленските процеси и административния капацитет

- Опростяване на процедури и намаляване на административната тежест.
- Въвеждане на стандартизирани процеси и вътрешни правила за по-ефективно управление.
- Провеждане на обучения за повишаване на квалификацията на служителите.
- Подобряване на вътрешната координация и контрол.

Засилване на партньорствата и гражданското участие

- Разширяване на механизмите за участие на гражданите в процесите на вземане на решения.
- Насърчаване на партньорства с бизнеса, НПО и професионални организации.
- Подкрепа за инициативи, които стимулират съвместни решения и съвместно управление.

Прозрачност и устойчиво взаимодействие с обществото

- Подобряване на публичността и отчетността на управленските процеси.
- Развитие на канали за комуникация и обратна връзка с гражданите.
- Популяризиране на добри практики и резултати от партньорствата.

Мярка 7.1 Надграждане и внедряване на нови Е-услуги с цел подобряване административното обслужване на гражданите и бизнеса

През 2025 г. по Мярка 7.1 не са реализирани нови дейности по надграждане и внедряване на електронни услуги. Съществуващите Е-услуги са разработени и въведени в предходни периоди и продължават да функционират и да се поддържат, като осигуряват достъпно и ефективно административно обслужване на гражданите и бизнеса.

Мярка 7.2 Подобряване на информационната и комуникационна инфраструктура, свързана с процесите по административно обслужване.

През 2025 г. по Мярка 7.2 са изпълнени дейности по сегментиране на вътрешната локална компютърна мрежа. Разделена е на множество по-малки мрежи чрез използване на VLAN. Крайните мрежови устройства според структурата и предназначението им попадат в различни сегменти на мрежата. Тези подобрения на информационната и комуникационната инфраструктура осигуряват по-високо ниво на сигурност, по-добра производителност и подобрена възможност за контрол на достъпа. Използвана е наличната инфраструктура, изградена в предходни години, както и ново, закупено през годината мрежово оборудване. Изпълнените дейности спомагат за осигуряване на надеждно функциониране на административните процеси и предоставяните електронни услуги.

Мярка 7.3 Повишаване на административния капацитет на служителите в администрацията

Област на обучението	Брой проведени обучения	Брой обучени служители
Управление на администрацията (стратегическо планиране, публични политики, управление на изпълнението, управление на промяната, управление на проекти, управление на качеството, управление на риска и др.)	10	10
Правни аспекти на административната дейност (нормотворчество, правоприлагане)	8	9
Меки умения (комуникация, работа в екип, управление на времето, решаване на конфликти и др.)	9	9
Финансово и стопанско управление	5	5
Информационни системи и дигитални умения	6	7
Киберсигурност и киберхигиена за служители и ръководен състав	1	165
Управление на човешките ресурси	4	8
Местно управление	4	7

Мярка 7.4 Разработване на общ GIS проект със съседни общини, чрез който територията да бъде зонирена според различни критерии

Няма извършени дейности през 2025 г.

Мярка 7.5 Подобряване на информационната и комуникационна инфраструктура, свързваща администрацията и звената ѝ

През 2025 г. Географската информационна система (ГИС) на Община Габрово осъществи ключови дейности, насочени към поддържане, актуализиране и развитие на геопространствените данни на общината. Извършена беше цялостна актуализация на основните пространствени бази данни, като се осигури надеждна и актуална информация за нуждите на общинската администрация, гражданите и външните партньори.

В рамките на периода бяха разработени и внедрени нови ГИС приложения за подобряване на достъпа до карти, пространствени анализи и тематична информация. Проведени бяха пространствени анализи в подкрепа на инфраструктурни, екологични и енергийни проекти, които допринасят за повишаване на ефективността и устойчивостта на общинската политика.

Осъществена беше дигитализация на специализирани пространствени обекти, подпомагаща градоустройственото планиране и подготовката на проекти, насочени към постигане на климатична неутралност и повишаване на енергийната ефективност на сградния фонд. Тези дейности допринасят за прилагането на стратегически документи и цели в областта на околната среда и енергийната ефективност.

Подготвена и приложена беше нова концепция за обновяване на общинския ГИС портал. Концепцията е реализирана чрез разработването и внедряването на нов продукт, който интегрира различни ГИС услуги в единна, модерна и достъпна платформа за пространствени данни. Порталът допринася за улесняване на администрирането, електронното управление и повишаване на прозрачността на информацията за гражданите.

В подкрепа на повишаването на експертния капацитет и обществената ангажираност бяха проведени обучения и събития, насочени към популяризиране на ГИС технологиите и тяхното приложение в управлението на общинските ресурси. Тези инициативи укрепват компетенциите на персонала и насърчават използването на пространствена информация във вземането на управленски решения.

Като резултат, бяха създадени и актуализирани тематични карти, улесняващи анализа, планирането и вземането на информирани решения в процесите по управление и развитие на територията на общината. Тематичните карти осигуряват визуална и лесно разбираема представа на ключови рискове, ресурси и проекти, подпомагайки ефективно планиране на общинските дейности.

ПРИОРИТЕТ 4: Култура, културно наследство и туризъм

Приоритет 4 обхваща развитието и популяризирането на богатото културно наследство на община Габрово, модернизирането на културната инфраструктура и стимулирането на туристическия потенциал на региона.

Фокусът е поставен върху активиране на културния живот, създаване на нови социални пространства, устойчиво използване на природните дадености и изграждане на силни партньорства на местно, областно и регионално ниво. Дейностите по приоритета, стъпват върху:

Богато културно наследство и уникални ресурси

- Наличие на множество културно-исторически обекти и уникални музеи.
- Силно изразени фолклорни и етно традиции.
- Свободен сграден фонд с потенциал за културни и образователни дейности.

Туристически потенциал и тенденции

- Засилен интерес към културните обекти в общината.
- Стабилен ръст на посещенията в РЕМО „Етър“.
- Увеличение на туристическите посещения през последните години.
- Възможности за развитие на туризъм, базиран на природните дадености и здравословния начин на живот.

Предизвикателства в културния и социалния живот

- Ниска интензивност на културно-развлекателните събития в град Габрово.
- Недостатъчно развити социални и младежки пространства.
- Необходимост от обновяване и функционално развитие на изоставени публични сгради, включително стари училища.

Открояват се следните приоритетни направления за интервенция:

Развитие на културната инфраструктура и социалните пространства

- Реновиране и адаптиране на сграден фонд за културни, образователни и социални дейности.
- Създаване на нови младежки и социални пространства.
- Подкрепа за събития, фестивали и инициативи, които активират градската среда.

Съхраняване и популяризиране на културното наследство

- Подкрепа за музеи, културни институции и традиционни занаяти.

- Развитие на програми за опазване и представяне на фолклорните и етно традиции.
- Модерни форми на интерпретация и дигитализация на културното наследство.

Развитие на туризма и регионални партньорства

- Използване на природните дадености за развитие на устойчив туризъм.
- Създаване на общ културен и туристически продукт на областно и регионално ниво.
- Подобряване на туристическата инфраструктура и информационните услуги.

Подцел 8: Развитие на културни и творчески индустрии и привличане на нови публики

Подцел 8 е насочена към модернизирание на културната инфраструктура, стимулиране на творческите индустрии и разширяване на достъпа до културни събития и продукти. Акцентът е върху създаване на условия за разнообразни артистични практики, развитие на фестивалния живот и изграждане на интегриран културен и туристически продукт като се стъпва върху:

Модернизация на културната инфраструктура

- Подобряване и обновяване на материалната база на културните институции.
- Адаптиране на съществуващи пространства за културни и творчески дейности.
- Осигуряване на условия за съвременни форми на изкуство и културно съдържание.

Подкрепа за културни и творчески индустрии

- Стимулиране на разнообразни културни и артистични практики.
- Подкрепа за професионални и аматьорски културни инициативи.
- Насърчаване на творците и артистите чрез програми, конкурси и партньорства.

Развитие на фестивалния и събитийния живот

- Подкрепа за съществуващи фестивали и създаване на нови културни формати.
- Обвързване на музеите и културните институции в обща мрежа.
- Създаване на интегриран културен и туристически продукт, който повишава разпознаемостта на общината.

Привличане и разширяване на публики

- Осигуряване на достъп до богат културен живот за всички граждани.
- Развитие на програми за работа с нови публики – деца, младежи, възрастни, уязвими групи.
- Популяризиране на културните събития чрез съвременни комуникационни канали.

Мярка 8.1 Интегрирано развитие на културата и насърчаване на развитието на творчески и културни индустрии

Създаване на център за съвременно изкуство - Кристо и Жан Клод

През 2025 г. Министерски съвет прие Постановление за създаване на Регионален център за съвременно изкуство „Кристо и Жан-Клод“. Регионалният център за съвременно изкуство „Кристо и Жан-Клод“ е регионален културен институт по смисъла на Закона за закрила и развитие на културата с предмет на дейност: създаване, разпространение, представяне и популяризиране на културни продукти на съвременното изкуство и недвижимото културно наследство и образователна, изследователска и развойна дейност в областта на културата и творческите индустрии.

През 2025 г. продължи работата по дейностите заложи в концепцията Интегрирани териториални инвестиции (КИТИ) „Брегове на съвременното - комплекс от мерки за създаване на зелена, иновативна и приобщаваща градска среда в Габрово и Пловдив“. През февруари 2025 година Община Габрово подаде проект „Брегове на съвременното – комплекс от мерки по Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027 г.“ по процедура „Подкрепа за интегрирано градско развитие в 40 градски общини“ на Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027 г. През ноември 2025 година проектът е одобрен и е сключен договор за безвъзмездна финансова помощ. В проекта са заложи следните дейности:

- Създаване на Център „Кристо и Жан-Клод“ – преустройство и ремонт на бивш Текстилен техникум
- Обновяване на Музей „Дом на хумора и сатирата“
- Устойчиво обновяване на спортна зала „Орловец“
- Благоустрояване на крайречната зона на река Янтра

В Дейност „Създаване на Център „Кристо и Жан-Клод“ – преустройство и ремонт на бивш Текстилен техникум“ се включва провеждане на архитектурен конкурс, проектиране, строително-монтажни работи, доставка и монтаж на оборудване и обзавеждане, енергийни мерки по стандарт „пасивна сграда“. Ще се обособят изложбени зали, творчески ателиета, резидентни студиа, лаборатории и работилници, зона за събития, училище за изкуства, библиотека, кафене, магазин и офис помещения. Центърът ще представлява многофункционална, интердисциплинарна платформа за съвременно изкуство, дизайн и културно-образователни дейности на национално и международно ниво.

Стойност на одобрената БФП за Център „Кристо и Жан Клод“ - 34 099 980.62 лв. с ДДС.

Мярка 8.2 Обособяване на младежки пространства

Младежки център – Габрово работи с младежи във възрастовата група 15 – 29 години спрямо целите и насоките, заложените в Общински план за младежта 2025 година, Национална стратегия за младежта 2021 – 2030 г. и 11 европейски цели за младежта.

През 2025 година Младежки център – Габрово е въвлякъл в свои събития и кампании близо 6 000 младежи във възрастовата група /не се отчитат уникални посещения/ и е организирал близо 200 събития, насочени към младите хора, разпределени в 7 приоритета:

1. Насърчаване на неформалното обучение
2. Насърчаване на заетостта и подкрепата за млади хора, които не работят, не учат и не се обучават – NEETs
3. Насърчаване на ангажираността, участието и овластяването на младите хора
4. Развитие и утвърждаване на младежката работа в национален мащаб
5. Свързаност, толерантност и европейска принадлежност
6. Насърчаване на здравословен и природоопазващ начин на живот
7. Насърчаване на културата и творчеството сред младите

Предвид кандидатурата на Габрово за Европейска столица на културата, най-много са събитията, осъществени в областта на културата, като най-мощното сред тях е младежкия фестивал „Реките на града – Габрово – младежки случки срещу течението“, който се проведе за четвърта поредна година, през септември, в коритото на река Янтра. Два пъти през годината бе организиран и Мини арт фестивал, на който младежите имаха възможност да изрисуват част от стените на центъра. Популярни са арт работилниците и майсторските класове, в които младите хора имат възможност да работят както с утвърдени в своите области имена – напр. актьорът Димитър Маринов и шеф сладкар Мария Озтюрк, така и местни артисти, художници и майстори – дизайнерът Валерия Радева, майстор на плъсти Йоана Иванова, художника Ива Пенчева, „Малка театрална компания“ и др. В младежкия център се развиват устойчиво Арт клуб за ръчно творчество и Клуб на любителите на книги „Книжни червеи“. Традиционно младежкия център се включва и със своя картина в карнавалното шествие.

Все по-голям е интересът към звукозаписното студио в Младежкия център, около което започва да се оформя активна общност от млади музиканти, които освен че репетират, вече имат и своите първи професионални студийни записи и публични изяви. Студиото бе припознато като свое място и от младежите от BANDA podcast, като през годината бяха заснети 7 епизода на подкаста.

Младежки център – Габрово се включи и в отбелязването на 165 години от обявяването на Габрово за град.

Съвместно с Превантивно-информационен център по зависимости организира викторина с въпроси върху историята и съвремението на Габрово, известните личности и събития в града, културните и екологични постижения. Събитието бе организирано в три кръга – училищен, междуучилищен /с победителите от всяко училище/ и градски – за участници над 18 години. Силно застъпен приоритет в младежката работа е насърчаването на участието и овластяването на младите хора. Младежкия парламент е провел 39 срещи през годината, като младежите са инициатори и организатори на редица събития – обучението за младежка активност „Курс за ученическо самоуправление на колела“, благотворителен концерт „Ангелски сърца“, посещение на дома за възрастни хора в гр. Дряново, Кандидатстудентска борса, съвместно със студентските съвети на висшите училища, дебати на тема „За и против използването на животни за научни цели“, „Правят ли ни технологиите по-изолирани, или

не“, „Трябва ли училищата да въведат задължителни програми против тормоза“, Кариерен семинар на тема медицина, Политически брънч – среща на активни младежи с управляващите.

Младежите изпратиха и 8 представители на Националната среща на Младежките парламенти и съвети, която се проведе в Монтана, а също така подадоха и кандидатура за домакинство на Габрово на националната среща през 2026 година, като все още се очаква обявяването на резултатите. В Габрово се проведе среща с младежките делегати на ООН, а също така и обучение за „Делегати на Диалога на ЕС по въпросите за младежта“. Габровските младежи имат представител и в Националния ученически парламент.

Важно в работата на Младежкия център е, че той вече е лицензиран оператор на Международната награда на херцога на Единбург. Това е програма, която насърчава младите хора да развиват умения, да поемат предизвикателства и да допринасят за общността. Младежките работници бяха обучени да бъдат лидери в програмата и да водят младежите в този процес, който трае от 6 месеца до 1 година и половина за различните нива. Наградата е призната в над 140 държави, дава предимство при кандидатстване в някои университети, все по-често се взема предвид от работодателите като валидираща умения и доказваща последователност, ангажираност и отговорност у младите хора. В момента в Габрово изпълняват наградата 22 младежи и се подготвя следваща група, като те са част от осемте милиона млади хора, които вече са правили Наградата в световен мащаб.

Сред събитията, които се радваха на голям интерес през годината, са също трудовата борса за младежи „Ще работя през ваканцията“, обучение за създаване на съвременно и работещо CV, обучения за младежи по финансова грамотност, презентационни умения, писане на проекти. Въпреки че няма ясни статистики за това колко са младежите, които не учат и не работят, темата „Младежка заетост“ е важна в работата на младежките центрове, предвид ангажираността им в развитието на различни умения. За втора поредна година Младежният център дава възможност на ученици да проведат летния си стаж като служители в центъра, а също така е назначил 2 младежи по програма „Младежки практики“, финансирана по програма „Развитие на човешките ресурси“, чиято цел е подпомагане на младежи на възраст от 16 до 29 г. за придобиване на практически умения.

През 2025 година младежите имаха възможност да участват и в редица обмени и срещи с младежи от други държави – Япония, Китай /през юли 2026 година се планира гостуването на младежи от двете държави в Габрово/, Румъния, Украйна и Молдова.

Голямо признание за работата на Младежки център – Габрово през годината беше наградата, която получи от Министерството на младежта и спорта: „Младежки център – вдъхновител на доброто“ – по случай 5 декември, ден на доброволеца.

Мярка 8.3 Развитие, оживяване и популяризиране на зоните, наситени с културни ценности и КН

Проект „Габрово – център на иновации, образование и предприемачество“ обхваща общо 3 броя инфраструктурни обекти, 2 от които попадат в зона Център - изток (кв. Шести участък в централна градска част) - създаване на Център за дигитални умения и иновации в сградата на бивше училище "Радион Умников" и създаване на ново споделено пространство в „Шести

участък“. В тази зона са разположени квартали за обществено обслужване и жилищно застрояване в стил типичен за следвъзрожденския период. Тук са: централния пазар, площад „Първи май“ с Часовниковата кула, преобладават обслужващи, банкови и офис сгради, представителните за миналия век и историята на Габрово жилищно-търговски сгради по главната пешеходна улица „Радецка“, която, ведно с другите 2 ансамбъла - „Шести участък“ и „Житен пазар“, представляват групова недвижима културна ценност. В зоната има три църкви, също обект на недвижимото културно наследство – „Успение на Пресвета Богородица“, „Света Троица“ и „Свети Йоан Предтеча“. В непосредствена близост са и сградите на Регионалния исторически музей, Музея на индустрията и Дечковата къща, също паметници на културата.

През 2025 г. Туристически информационен център, гр. Габрово (ТИЦ) стартира нова комуникационна инициатива под наименованието „Съкровищата на Габрово“, насочена към популяризиране на туристическите обекти и културно-историческото наследство на града. Тя представя по достъпен и атрактивен начин разнообразните забележителности на Габрово, като насърчава местните жители и гостите на града да посещават и преоткриват неговите характерни места. Публикациите се споделят ежеседмично за да вдъхновяват аудиторията за уикенд разходки и опознаване на региона. В поредицата културно-туристически маршрути до момента са тематично представени емблематичните габровски мостове („Мостове с душа“), чешмите на Габрово („Водата разказва“) и уличното изкуство („Магията на уличното изкуство“), които са неразделна част от идентичността и историята на града. Разказите за техния произход, легенди и архитектурни особености привличат вниманието към културното наследство и създават емоционална връзка между публиката и градската среда. Кампанията цели повишаване на информираността за туристическите обекти в Габрово, стимулиране интереса към локалния туризъм и подпомагане изграждането на последователно онлайн присъствие на града като привлекателна и разнообразна туристическа дестинация.

Активно се популяризират и пакетни билети за посещения на културните институции в Габрово чрез различни дигитални канали, социални мрежи и печатни материали.

Беше създадена и промотирана безплатна пешеходна туристическа обиколка на централна градска част, която предоставя възможност както на посетителите на града, така и на неговите жители да открият любопитни факти и непознати страни от местната история и култура. Разработени бяха нови предложения за организиране на времето на посещение на Габрово чрез културно-туристическите маршрути- разглеждане на културните институции, разходки по екопътеките заедно с преживяване на големите културни събития организирани от Община Габрово.

Мярка 8.4 Създаване на съвместни проекти в областта на културата между община Габрово с други общини от региона

Дейностите, включени в КИТИ „Брегове на съвременното - комплекс от мерки за създаване на зелена, иновативна и приобщаваща градска среда в Габрово и Пловдив“ са планирани за

финансиране от 4 програми – ПРР 2021-2027, ПОС 2021-2027, ПРЧР 2021-2027 и ПНИДИИТ 2021-2027.

През февруари 2025 година Община Габрово подаде проект „Брегове на съвременното – комплекс от мерки по Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027 г.“ по процедура „Подкрепа за интегрирано градско развитие в 40 градски общини“ на Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027 г. През ноември 2025 година проектът е одобрен и е сключен договор за безвъзмездна финансова помощ на стойност 71 499 980.62 лв. с ДДС.

В проекта са заложили следните дейности:

- Създаване на Център „Кристо и Жан-Клод“ – преустройство и ремонт на бивш Текстилен техникум

Провеждане на архитектурен конкурс, проектиране, строително-монтажни работи, доставка и монтаж на оборудване и обзавеждане, енергийни мерки по стандарт „пасивна сграда“. Обособяване на изложбени зали, творчески ателиета, резидентни студия, лаборатории и работилници, зона за събития, училище за изкуства, библиотека, кафене, магазин и офис помещения. Центърът ще представлява многофункционална, интердисциплинарна платформа за съвременно изкуство, дизайн и културно-образователни дейности на национално и международно ниво.

- Обновяване на Музей „Дом на хумора и сатирата“

Изпълнение на проектиране, строително-монтажни работи, доставка и монтаж на оборудване и обзавеждане. Осигуряване на достъпност и нови зони за посетители, обезопасяване на стълбища, обновяване на фойета, изложбени зали, фондохранилища, библиотека, тоалетни и офис площи, фасадно осветление. Модернизация на вътрешната среда, подобряване на условията за експониране, социализация и съхранение на културни ценности, разширяване на връзката с прилежащите публични пространства.

- Устойчиво обновяване на спортна зала „Орловец“

Подмяна на вътрешни настилки и оборудване, модернизация на осветлението, изграждане на спортно-възстановителен център и зони за посетители. Обновяване на трибуни, съблекални и санитарни помещения. Енергоэффективни мерки – топлинно и хидроизолиране, подмяна на дограма, обновяване на системи за отопление, управление и мониторинг на енергията. Доставка на оборудване и обзавеждане, осигуряване на достъпност и безопасност.

- Благоустрояване на крайречната зона на река Янтра

Изграждане на нови пешеходни и велосипедни връзки, обновяване на площадното пространство пред спортна зала „Орловец“, оформяне на зони за отдых, спорт и културни дейности, изграждане на екстремна писта за скейтбордове и велосипеди („пъмптрак“), нов пешеходен мост над реката, озеленяване, парково и улично осветление. Реализацията на дейностите обхваща крайречната зона по двата бряга на р. Янтра в участъка между мост „Д-р Никола Василиади“ и мост „Христо Ботев“.

През септември 2025 година по Програма "Научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация" (ПНИДИИТ) е подаден проект „Устойчиво развитие на Регионален иновационен център "Амбициозно Габрово", който включва дейности за изграждане на високотехнологични пространства в Център „Кристо и Жан-Клод“. Проектът

е подаден от Регионален иновационен център "Амбициозно Габрово", като стойността на дейностите, свързани с Център „Кристо и Жан-Клод“, е 500 000 лева. С проекта ще бъде закупено оборудване за обособяване на фаблаб и медия лаб и индустриален дизайн. Предвижда се да бъдат закупени 3D принтери, машини за лазерна обработка, CNC машини и други, чрез които ще се демонстрира навлизането на дигиталните технологии в изкуството.

В рамките на 2025 година стартира и работата по подготовката на проект за дейностите по Програма „Околна среда“ 2021-2027, които включват брегоукрепителни мерки по р. Янтра за превенция срещу наводнения.

Започна и работа по подготовката на проект за дейностите по Програма „Развитие на човешките ресурси“, които включват обучения, разработване на процес по Ъпсайклинг и придобиване на квалификация. Подаването на проектите предстои през 2026г.

Подцел 9: Устойчиво опазване, социализация и адаптация на материалното и нематериалното културно наследство

Подцел 9 е насочена към дългосрочното съхраняване, социализация и адаптиране на материалното и нематериалното културно наследство на общината чрез интегриран подход в управлението му. Акцентът е върху устойчивото развитие на ключови културни и природни ценности и тяхното превръщане в активен ресурс за културен и туристически растеж. Сферите на дейност са насочени към:

Опазване и социализация на материалното културно наследство

- Продължаване на дейностите по консервация, реставрация и адаптация на значими културно-исторически обекти.*
- Социализация на обекти като Боженци, к.к. Узана, РЕМО „Етър“ и други ключови локации.*
- Подобряване на достъпността, инфраструктурата и интерпретацията на културните ценности.*

Подкрепа за нематериалното културно наследство

- Съхраняване и популяризиране на традиционни културни практики, занаяти и обичаи.*
- Подкрепа за местни общности, занаятчии и носители на традиции.*
- Разработване на програми за предаване на знания между поколенията.*

Интегриран подход в управлението на наследството

- Координация между културни институции, туристически структури и местни общности.*

- *Разработване на интегрирани модели за управление на културните и природните ресурси.*
- *Въвеждане на съвременни методи за интерпретация, дигитализация и популяризация.*

Мярка 9.1 Подсилване на въздействието и връзките между градските зони наситени с културно наследство и популяризиране на нематериалното наследство

През 2025 г. ТИЦ стартира нова комуникационна инициатива в социалните мрежи под наименованието „Съкровищата на Габрово“ <https://www.facebook.com/media/set/?set=a.1365382828927507&type=3>, насочена към популяризиране на туристическите обекти и културно-историческото наследство на града. Рубриката има за цел да представя по достъпен и атрактивен начин разнообразните забележителности на Габрово, като насърчава местните жители и гостите на града да посещават и преоткриват неговите културно-исторически обекти. Публикациите се споделят ежеседмично за да вдъхновяват аудиторията за уикенд разходки и опознаване на региона. В поредицата до момента са тематично представени емблематичните габровски мостове („Мостове с душа“), чешмите на Габрово („Водата разказва“) и уличното изкуство („Магията на уличното изкуство“), които са неразделна част от идентичността и историята на града. Разказите за техния произход, легенди и архитектурни особености привличат вниманието към културното наследство и създават емоционална връзка между публиката и градската среда. Във връзка с разработването на „Магията на уличното изкуство“ беше записно интервю с художника Кром Багелски- автор на новия стенопис „Метаморфоза“ в квартал Шести участък. Стенописът, посветен на „забравените герои“ - жените от копринената индустрия, визуализира процеса на производство на коприна и го вписва в съвременния художествен облик на града. Инициативата представи процеса на създаване на творбата, нейното значение за Габрово, както и част от интересната история на автора. Интервюто беше разпространено чрез комуникационните канали на ТИЦ за популяризиране на съвременното градско изкуство и културната среда в града и достигна до последователите в социалните мрежи. През 2026 г. ще бъдат разработени и популяризирани нови тематични маршрути за повишаване на информираността за туристическите обекти в Габрово, стимулиране интереса към локалния туризъм и подпомагане изграждането на последователно онлайн присъствие на града като привлекателна и разнообразна туристическа дестинация.

· Представяне на туристическите обекти в Община Габрово, включени в Национална програма „Образователни маршрути“ на Министерство на образованието и науката Националната програма на МОН „Образователни маршрути“ подкрепя организирането на учебни пътувания с образователна, културна и възпитателна цел. Чрез посещения на музеи, природни и исторически обекти, програмата насърчава ученето чрез преживяване и обогатява знанията по различни учебни предмети. Инициативата цели също да развива интереса на учениците към националното културно наследство и да стимулира активното им участие в образователни дейности. Туристически информационен център – Габрово работи за активно привличане и ангажиране на младите хора чрез популяризиране на

местните обекти, за стимулиране на тяхната любознателност и връзка с туристическите ресурси на региона. С тази задача предприехме целенасочени действия за популяризиране на местните туристически обекти за учебни посещения и практическо обучение извън класната стая. До всички училища в България, както и до туроператорите и туристическите агенти изпратихме специално разработена презентация за обектите в града с информация за тяхната културно-историческа стойност, образователни съдържания и възможности за интерактивни преживявания за ученици от различни възрастови групи. В рамките на комуникацията бяха предоставени: подробно описание на всеки включен обект; предложения за образователни, възпитателни и практически дейности; информация за възможностите за провеждане на тематични уроци и занимания по интереси; актуални контакти за запитвания, записвания и организационна координация. Целта на дейността беше да улесни училищата при планиране на посещения по програмата, като същевременно ги насърчи да използват туристическия и културен потенциал на Габрово за обучение чрез преживяване. Комуникацията допринася за по-широкото интегриране на местното културно наследство в образователния процес и за създаване на траен интерес сред учениците към историята, изкуството и природните ресурси на региона.

- ТИЦ разработи и отпечата висококачествени рекламни материали за участията в туристически изложения и кампании за популяризиране на Габрово. Подготвихме „Пътеводител“ в български и английски вариант и двуезична брошура „Културни събития 2025 г.“, представящи туристическите забележителности, пакетните билети и културния календар на града. Материалите използвахме при участията на Община Габрово в изложения и разпространихме чрез различни канали за маркетинг, представящи дестинацията. Отпечатахме ролбанер, който използваме за допълнителна визуализация при участия и представяния.

- ТИЦ издаде актуализирана градска туристическа карта на Габрово, която представя основните забележителности с тяхното точно местоположение и кратко описателно съдържание. Допълнихме информацията в нея с пакетните билети и дигитална версия на брошурата Пътеводител. Картата е създадена като практичен ориентир за посетителите на града и улеснява самостоятелното му опознаване. Чрез ясна визуализация и достъпна информация тя подпомага популяризирането на културно-историческите обекти и подобрява туристическото преживяване на гостите на Габрово. Тя се разпространява безвъзмездно в местата за настаняване, Туристически информационен център и културните институти на града.

Мярка 9.2 Включване на културното наследство в регионални туристически продукти и популяризиране им в европейски и световен план

Община Габрово е активен член на Организацията за управление на Старопланински туристически регион (ОУСТР), която обединява общини, туристически структури и организации с цел съвместно развитие и представяне на региона като устойчива туристическа дестинация.

През 2025 г. Туристически информационен център Габрово разработи нови материали за представяне на Габрово на платформата на организацията като неразделна част от общия туристически продукт на организацията като постави акцент върху разнообразните видове туризъм, с които градът посреща своите гости- еко, културен, планински, селски, балнео, спа и уелнес туризъм. В общото представяне на дестинацията бяха подчертани ключовите предимства: културна идентичност, природни ресурси и стратегическа локация. Община Габрово участва с печатни и дигитални рекламни материали във всички участия на организацията на изложения в България и чужбина.

За представяне на Габрово като туристическа дестинация беше взето участие в 41-то издание на международното туристическо изложение „Ваканция & СПА Експо 2025 г." ТИЦ представи различните видове туризъм - културен, събитийен, екологичен. Акцент бе поставен върху местната идентичност: традиционни занаяти, творчески индустрии, фестивали и природни ресурси. На щанда на Община Габрово майстор-шекерджия Боян Минчев, удостоен със званието на ЮНЕСКО „Живо човешко съкровище“, представи изработването на традиционни изделия чрез демонстрации на живо и се включи в Кулинарното шоу от съпътстващата програма на изложението с приготвяне на сечени бонбони, а екипът на Туристически информационен център разказа интересни факти за Габровската кухня и специфичните за габровския край кулинарни изкушения. Демонстрациите и живите преживявания съдействаха за създаване на емоционален контакт с посетителите-важен фактор за формиране на туристическо впечатление и намерение за бъдещо посещение. В изложението се включиха и представители на Регионалния исторически музей Габрово и РЕМО „Етър“. В дните на изложението бяха проведени срещи и разговори с представители на туристическия бранш -туроператори, агенции, международни участници за затвърждаване на съществуващите и създаване на нови контакти.

Община Габрово, съвместно с РЕМО Етър, взе участие в най-голямото изложение на туризма в Румъния - Международното туристическо изложение "Târgul de Turism al României (TTR)" – Букурещ като се включи в рамките на националния щанд на Министерството на туризма на Република България. По време на изложението бяха осъществени множество срещи и разговори с представители на туристически агенции и туроператори, организиращи групови и индивидуални пътувания до България. Разменени бяха контакти с фирми, които вече включват Габрово в своите маршрути, както и с нови партньори, проявили интерес към дестинацията. Бе представен туристическият потенциал на Габрово като град на хумора, занаятите и творческите индустрии. Участието беше отразено в румънски медии и туристически онлайн издания. Изложението предостави възможност за надграждане на съществуващите контакти и за създаване на нови перспективи за увеличаване на туристическите посещения от Румъния.

През 2025 г. Община Габрово продължи да реализира дейности за популяризиране на дестинацията на румънския туристически пазар като туристическа и културна дестинация в румънски онлайн медии и разпространение на съдържание в социалните мрежи. Публикациите в националния всекидневник „Adevărul“, на информационния блог www.mybg.biz на Balkania Office SRL и други онлайн медии в Румъния бяха част от дейностите за устойчиво присъствие на Габрово в румънското онлайн пространство,

достигане до румънския туристически пазар и увеличаване на разпознаваемостта на дестинацията като културен и събитийен център в Централна България.

Членството на Община Габрово в Creative Tourism Network предоставя възможност за международно представяне на града като дестинация за креативен и устойчив туризъм чрез инициативата на Creative Tourism Network за представяне на дестинации, развиващи иновативни и устойчиви форми на туризъм по време на туристическо изложение FITUR - Мадрид 2025 ,представяне на Габрово и чрез интервю за събитията през 2025 година ,материали за Карнавал, Узана Поляна Фест, Международния панаир на художествените занаяти, материал за представяне на Габрово като град на ЮНЕСКО за участието на мрежата на двете големи туристически изложения в края на годината - в Лондон и Барселона.

През 2025 г. са поместени са публикации в списание „Дестинация България“, TravelNews.bg и е направено представяне на Габрово в платформата Fest-BG.

Габрово, като туристическа дестинация е представено чрез рекламни клипове в радио Njoy. По сключен договор с „Радиокомпания Си.Джей“ ООД за излъчване на рекламни съобщения в националния ефир на радио N-JOY- част от bTV Radio Group, бяха излъчени радиоклипове за Узана Поляна фест, Иглика Килим фест, Джаз фест и Международен панаир на занаятите в РЕМО Етър-покани за преживяване към многобройната аудитория на националния ефир. Дейностите по договора допринесоха за увеличаване на видимостта на Габрово в конкурентна национална среда, стимулиране на посещенията чрез насочване на вниманието към конкретни туристически преживявания, надграждане на имиджа на Габрово като модерна, динамична и достъпна дестинация.

Мярка 9.3 Възстановяване, реставрация, консервация, въвеждане на съвременни форми на експониране на паметниците на културното наследство

На 14.04.2025 г. със заповед на кмета беше създадена експертна комисия, включваща представители на отдел „Култура, туризъм, протокол и международно сътрудничество“ – Маргарита Дечева, ОП „Благоустрояване“, Държавен архив – Габрово и Регионален исторически музей – Габрово.

Комисията има за задача да извърши оглед и анализ на текущото състояние на паметниците на територията на общината, да подготви информация за бъдещи действия по реставрация и благоустрояване, както и да подпомогне създаването на официален регистър на паметниците. Тази дейност е подготвителна и не се отчита като изпълнение на мерките, но е ключова за бъдещото им реализиране.

Отделно през 2025 г. имаме:

1. Рехабилитация на паметник на Чардафон /първият/ в гр. Габрово - местността Родево (днес квартал Борово)
2. Рехабилитация на паметник на загиналите във войните (1912-1918) с. Боженци
3. Рехабилитация на паметник на загиналите във войните с. Здравковец (1885- 1945)

Средствата се отпускат от Министерство на отбраната, с постановление на Министерски съвет, под формата на допълнителен трансфер към общинския бюджет

Подцел 10: Насърчаване на разнообразния и устойчив туризъм

Подцел 10 е насочена към развитие на устойчив туристически продукт, който комбинира културни, природни и спортни ресурси на общината. Акцентът е върху създаване на условия за разнообразни туристически преживявания, опазване на природните и културно-историческите дадености и изграждане на регионални партньорства за общ туристически продукт.

Основни направления на действие са:

Развитие на устойчив туристически продукт

- *Създаване на разнообразни туристически предложения, комбиниращи културен, природен и спортен туризъм.*
- *Развитие на туристически маршрути, които интегрират природни и културни обекти.*
- *Подкрепа за инициативи, насочени към здравословен и активен начин на живот.*

Опазване и развитие на природните и културно-историческите ресурси

- *Устойчиво управление на ключови обекти като Боженци, к.к. Узана, РЕМО „Етър“ и други значими локации.*
- *Гарантиране на баланс между туристическо развитие и опазване на природните и културните ценности.*
- *Подобряване на инфраструктурата и достъпността до туристически обекти.*

Регионални партньорства и интегрирани туристически маршрути

- *Сътрудничество с общини като Трявна и Велико Търново за създаване на общи туристически маршрути.*
- *Обединяване на усилията за опазване на културните ценности, традициите и биологичното разнообразие.*
- *Разработване на регионални туристически продукти с висока добавена стойност.*

Развитие на планински и спортен туризъм

- *Инвестиции в изграждане и поддържане на еко пътеки и велоалеи към планинските райони.*
- *Подобряване на условията за устойчив зимен туризъм в к.к. Узана.*
- *Насърчаване на спортни активности, свързани с природните дадености на района.*

Мярка 10.1 Развитие на разнообразни форми на туризъм

Като част от дейностите за развитие на малките населени места и селски туризъм, през 2025 г. ТИЦ се включи в разпространението на информация за събитията на читалищата чрез социалните мрежи и събитийния календар за всеки месец. Бяха предоставени печатни рекламни материали за гостуванията на художествените състави в страната и чужбина за представяне на града пред различни публики чрез културните посланици. Сътрудничеството включваше и обмен на съдържание - читалищата предоставяха материали за традиционни местни празници, обичаи и инициативи, които ТИЦ интегрираше в своите информационни кампании и социални мрежи. Допълнително събитията бяха включени в маршрути за гостите на града, представящи материалното и нематериалното културно наследство на региона. С постигането на по-широка национална и международна видимост на читалищата и малките населени места, дейностите обогатиха туристическия профил на Габрово с автентични културни съдържания и възможности за преживяване.

Мярка 10.2 Развитие на к.к. Узана като атрактивна дестинация за активен летен и зимен туризъм

Основният фокус на мярката е утвърждаване на местността Узана като привлекателна дестинация за целогодишен екологичен туризъм чрез целенасочени дигитални и печатни рекламни кампании както в България, така и на международни пазари. Акцентът е поставен върху популяризиране на природните дадености, възможностите за активен отдих и устойчивото използване на ресурсите в района. Дейностите включват поддръжка, подобряване и разширяване на съществуващата мрежа от природни маршрути, както и разработване на нови туристически продукти, които да обогатят преживяването на посетителите и да насърчат по-дълъг престой.

„Узана Поляна Фест“ се позиционира и развива като водещ екологичен фестивал, който привлича широка аудитория от любители на природата, активния начин на живот и устойчивите практики, като съчетава образователни инициативи, културна програма и възможности за пълноценно преживяване сред природата.

Мярка 10.3 Развитие на планината като атрактивно място за отдих, спорт и туризъм и развитие на спортен туризъм и планинските спортове

Във връзка с изпълнението на Мярка 10.3 през 2025 г. беше извършена поддръжка и подобряване на туристическата инфраструктура чрез цялостно почистване, обновяване на маркировката и извършване на ремонти по шест екопътеки на територията на общината за подобряване на тяхната привлекателност и достъпност както за местни жители, така и за туристи, желаещи да опознаят природните дадености на региона. Обхванати бяха маршрутите „Градище – Пазителката на прохода“ - почистване и премахване на паднали дървета, почистване на района на крепостните останки, ремонт на дървения мост,

почистване на панорамната площадка, „Дебел дял - Люляците“ - косене и почистване, поставяне на маркировка, „Иглика“- почистване и маркировка, „Иваниловски водопад“- почистване и подновяване на маркировка, както и двата участъка на „Витата стена“ - с. Здравковец - с. Яворец- почистване и поставяне на табели и „Витата стена“ - с. Златевци- почистване и маркиране

ПРИОРИТЕТ 5: Социални услуги, социално предприемачество, здраве, спорт и градска среда

Приоритет 5 обхваща ключови теми, свързани с развитието на социалните услуги, подобряване на здравната инфраструктура, насърчаване на социалното предприемачество, създаване на качествена градска среда и разширяване на възможностите за спорт и активен начин на живот. Фокусът е върху адаптиране на услугите към демографските предизвикателства, модернизирани на инфраструктурата и повишаване на капацитета на институциите.

В този приоритет се открояват следните предизвикателства и потенциали за действия:

Социални услуги и социална инфраструктура

- *Нужда от нови социални пространства, включително младежки зони.*
- *Необходимост от разкриване на нови социални услуги или разширяване на съществуващите, насочени към необхванати целеви групи.*
- *Повишена необходимост от услуги от резидентен тип.*

Здравеопазване и човешки ресурси

- *Недостиг и отлив на специализирани кадри в здравеопазването.*
- *Амортизирана медицинска апаратура и ограничени възможности за нейното подновяване.*
- *Нарастващи потребности на населението поради влошаващи се демографски показатели.*

Демографски тенденции

- *Спад на населението и увеличаване дела на възрастните хора.*
- *Повишена нужда от услуги за подкрепа, грижа и социално включване.*

Социално предприемачество и доброволчество

- *Необходимост от повишаване на капацитета на институциите и доставчиците на социални услуги за работа с доброволци.*
- *Потенциал за развитие на социални предприятия и иновативни модели за предоставяне на услуги.*

Основни направления за действие са:

Развитие на социалната инфраструктура и услуги

- *Създаване на нови социални пространства и младежки зони.*
- *Разширяване на спектъра от социални услуги, включително резидентни грижи.*
- *Подобряване на достъпа до услуги за уязвими групи.*

Подобряване на здравната инфраструктура и капацитет

- *Инвестиции в модернизация на медицинската апаратура.*
- *Мерки за привличане и задържане на специализирани кадри.*
- *Подкрепа за превенция и здравна грижа, съобразена с демографските тенденции.*

Насърчаване на социалното предприемачество и доброволчеството

- *Подкрепа за социални предприятия и иновативни модели на услуги.*
- *Развитие на програми за работа с доброволци и повишаване на институционалния капацитет.*
- *Създаване на партньорства между общината, НПО и бизнеса.*

Градска среда, спорт и активен начин на живот

- *Развитие на спортна инфраструктура и пространства за активен отдих.*
- *Подобряване на градската среда с фокус върху достъпност, безопасност и качество на живот.*
- *Насърчаване на здравословен начин на живот чрез спортни и общностни инициативи.*

Основните тематични направления на този приоритет са свързани с необходимостта от качествени и всеобхватни социални услуги за различни групи от населението и разширяването на обхвата и модернизирането на социалните услуги, насочени към възрастното население. Осигуряване на достъпна среда за хората в неравностойно положение в публичните пространства и местата за отдих, спорт и култура, което ще допринесе за по-активния социален, спортен и културен живот в общината. Оптимизиране на здравните услуги и техния обхват също са част от тематичния фокус на приоритета. Допълнителни усилия следва да се насочат в посока намаляване на социалните неравенства и активното включване на хората в социално-икономическия живот на общината, както и насърчаване на социалното предприемачество.

Подцел 11: Подобряване на здравната грижа и насърчаване на по-здравословния начин на живот в общината

Подобряването на здравния статус на населението е ключово за устойчивото развитие на общината. В тази връзка, важна посока за развитие на този приоритет е предоставянето на условия за по-здравословен живот и подобряването на качеството на здравните услуги. Инвестициите в обновяване на спортната инфраструктура и насърчаване на спортната активност ще имат основна роля в превенцията на заболявания. Целта предвижда обновяването на материалната база на здравната инфраструктура, както и осигуряването на достъп до качествени здравни услуги на всички граждани на общината (особено внимание ще бъде насочено към предоставянето на мобилни медицински услуги за по-отдалечените населени места). Важно за това е и осигуряването на здравните услуги с медицински специалисти в дългосрочен план, поради което ще бъдат включени дейности за създаването на стимули за привличане на млади специалисти и за запазване на опитните здравни кадри в болничната и доболнична помощ на територията на общината.

Концепция „Синергия за нови възможности“, разработена в партньорство между Община Габрово, Община Велико Търново, МБАЛ „Д-р Тота Венкова“ – Габрово, Технически университет – Габрово и ПГТ „Пенчо Семов“ включва мерки в подобряване качеството на здравните услуги. Главната цел на интервенцията е да се постигне своевременна и прецизна диагностика на пациентите от област Габрово с онкологични и сърдечно-съдови заболявания. Оборудването ще позволи навременно и прецизно откриване на онкологични и сърдечно-съдови заболявания.

Мярка 11.1 Осъществяване на дейности в областта на здравната профилактика и образователната медиация за здравословен и активен начин на живот

През 2025 г. са проведени кампании и инициативи по национални програми, както следва:

- Национална програма за превенция и контрол на вирусните хепатити 2021-2030 - скринингова кампания, кампания в централна градска част и както и работни срещи; проведени 84 беседи, инициативи, детски празник, масови прояви и кампании по Национална програма за превенция на хроничните незаразни болести 2021-2025
- Национална програма за превенция и контрол на ХИВ и сексуално предавани инфекции
- Национална програма за превенция на хроничните незаразни болести 2021-2025
- Изграждане на нагласи за здравословен и активен начин на живот посредством редица инициативи, като "Животът е с предимство", с акцент върху двигателната активност на деца и младежи.
- Обучение на медицински специалисти от системата на детско и училищно здравеопазване на тема "Здравословно хранене" и преминато 2-седмично обучение в системата на спешна помощ в МБАЛ „Д-р Тота Венкова“.

Проведени са скринингови кампании за: ранно откриване на туберкулоза; злокачествени новообразувания на ректосигмоидалната област; ранно откриване на хронични белодробни заболявания; диабет тип 2; сърдечно-съдови заболявания

Мярката включва и информационни кампании за повишаване информираността на хората. В тази връзка публично са отбелязани: Ден на редките болести; Световния ден за борба с туберкулозата; Световен ден на здравето, Световен ден на физическата активност, Европейски ден за борба със затлъстяването, Световен ден без тютюн, Световна седмица на кърменето, Световен ден на прехраната.

Мярка 11.2 Подобрен достъп до здравеопазване на лица, живеещи извън териториите на града

В общината има 134 населени места. От тях 127 са села, на територията на които няма разкрити лечебни заведения, в т.ч. 8 с отдалеченост до общопрактикуващ лекар на повече от 15 км. и 9 - с отдалеченост до специализирана извънболнична помощ на повече от 15 км. и 12 с отдалеченост до болнична помощ на повече от 15 км.

В 6 села са осигурени услуги от общопрактикуващ лекар, регистрирал практика като втори адрес в населеното място. Няма населени места с време за достъп медицинска помощ над 60 минути.

Мярка 11.3 Привличане и задържане на специалисти в здравните заведения

През отчетния период Община Габрово се стреми да осигури по-добри условия за работа на медицинските лица и стимули за професионалното им развитие; Насърчаване ангажирането на млади специалисти, чрез осъществяване на общинска жилищна политика по настаняването им.

Мярка 11.4 Обновяване на сградния фонд и техническата база на здравните заведения

През 2025 г. е изградено болнично вертолетно летище; два болнични асансьора; ремонтиран покрив АГ отделение и изградена топла връзка.

Мярка 11.5 Развитие на електронното здравеопазване

Развитието на електронното здравеопазване е изцяло държавно делегирана дейност и политика. Министерство на здравеопазването поддържа Националната здравно-информационна система (НЗИС), чрез която се осигурява централизирано управление и съхранение на информация за електронни направления и електронни рецепти. Програмните интерфейси и номенклатурите за обмен на информация между софтуерите на изпълнителите на медицинска помощ, аптеки и НЗИС се актуализират текущо в съответствие със степените на изграждане и внедряване на нови функционалности в НЗИС и са достъпни на следния линк <https://www.his.bg/bg/dev/specifications>

Мярка 11.6 Създаване на възможност за мобилни здравни услуги, в това число „мобилен доктор“

През отчетния период на 2025 г. не са предприети конкретни мерки, свързани със създаването и внедряването на мобилни здравни услуги, включително услугата „мобилен доктор“.

В същото време, анализът на достъпа до медицинска помощ на територията на община Габрово показва, че няма населени места, в които времето за достъп до медицинска помощ да надвишава 60 минути. Това обстоятелство свидетелства за сравнително добро териториално покритие и достъпност на здравните услуги към настоящия момент.

Мярка 11.7 Подобряване на спортната база и спортните съоръжения за професионален и любителски спорт

В рамките на отчетния период Община Габрово реализира дейности, насочени към обновяване, модернизация и поддържане на спортната инфраструктура на територията на общината. Извършени бяха ремонтни и поддържащи дейности на съществуващи спортни обекти, както и мерки за повишаване на тяхната функционалност, безопасност и енергийна ефективност.

Подобренията допринесоха за създаване на по-добри условия за тренировки и провеждане на спортни събития, както за професионални спортисти, така и за гражданите, практикуващи спорт в свободното си време. Разширен беше достъпът до спортна инфраструктура, включително за деца и младежи, което съдейства за насърчаване на активния начин на живот.

През отчетния период беше осигурена необходимата подготовка и бяха предприети конкретни стъпки за стартиране на процесите по реконструкция на ключови спортни обекти – спортна зала „Орловец“, стадион „Априлов“, стадион „Христо Смирненски“ и бивш „Колодрум“. Реализацията на посочените проекти е от стратегическо значение за подобряване на спортната инфраструктура в общината и за създаване на съвременни, достъпни и устойчиви условия за развитие както на професионалния, така и на масовия спорт.

Мярка 11.8 Популяризиране на спортните дейности и тяхната полза в здравословен и социален план

Ежегодно, с Решение на Общински съвет Габрово се отпускат субсидии с цели характер за подпомагане на дейността на спортните клубове, регистрирани в Община Габрово. Информация за отпуснатите средства е публикувана на сайта на Община Габрово - <https://gabrovo.bg/bg/page/315>

През 2025 г. бяха проведени многобройни спортни събития, отразени в спортния календар на Община Габрово за съответната година - <https://gabrovo.bg/bg/page/287>

Мярка 11.9 Създаване на места за лечение, психо-социална рехабилитация и реинтеграция

Продължава партньорството с фондация „Общност в помощ на зависимите“ , която управлява услуга за резидентна грижа Терапевтичен център "Св.Илия" с. Поповци и предоставя в общността консултантски услуги, насочени към превенция, терапия, рехабилитация и ресоциализация на зависими пълнолетни лица.

От 2025 година в Община Габрово се предоставя специализирана услуга, която осигурява психосоциална подкрепа на жени със зависимости и техните семейства. Дейността се осъществява от Фондация „Независима“, на която е предоставено общинско помещение за създаване на консултативен център.

Подцел 12: Насърчаване на социалното предприемачество и иновативни социални услуги

Подцел 12 е насочена към развитие на иновативни социални услуги, разширяване на партньорствата и стимулиране на социалното предприемачество като инструмент за по-ефективно и устойчиво предоставяне на подкрепа. Акцентът е върху подобряване на достъпа до качествени услуги, активното участие на гражданите и създаването на условия за социални иновации. Основни направления на действие обхващат:

Развитие на иновативни социални услуги

- *Въвеждане на нови модели за предоставяне на социални услуги чрез иновативни практики.*
- *Подобряване на достъпа до услуги от високо качество за различни целеви групи.*
- *Разширяване на партньорствата с граждански организации, частния сектор и общностни структури.*

Насърчаване на социалното предприемачество

- *Подкрепа за създаване и развитие на социални предприятия.*
- *Стимулиране на иновативни решения за социални проблеми чрез предприемачески подходи.*
- *Осигуряване на условия за устойчивост и растеж на социалните бизнеси.*

Гражданско участие и активност

- *Насърчаване на гражданската ангажираност в процесите на планиране и изпълнение на социални политики.*

- *Оптимизация на процедурите за участие, така че да бъдат по-достъпни и ефективни.*
- *Подкрепа за инициативи, които укрепват общностните връзки и насърчават доброволчеството.*

Мярка 12.1 Насърчаване на развитието на силни местни общности и създаване на условия за гражданско участие и практическо включване в развитието на общината и отделните квартали/населени места

По време на летните занимания за ученици, в оранжерии на ОП "Благоустрояване", над 650 деца от 1 до 4 клас се запознаха с работата на цветопроизводителя и получиха цветя, които сами са засадили.

Реализира се първото издание от новата инициатива на Община Габрово „Зелен ден в квартала”, която се проведе на 25 октомври в района на изцяло реконструираната ул. „Христо Ботев”. По време на събитието жители на квартала, представители на институции и доброволци, засадиха 46 бр. широколистни дървета, част от изпълнението на проекта за облагородяване на зелените площи пред жилищните блокове. Отдел „Озеленяване“ към ОП "Благоустрояване" се включи в мероприятията освен чрез помощ и съвети в засаждането, така и чрез възможността да представи продукцията от оранжерии, да популяризира изпълняваните дейности и да подари на посетителите собствено произведени растения (многогодишни цветя, декоративни треви, храсти и рози).

Мярка 12.2 Развитие на социалното предприемачество и иновациите в социалните услуги

Чрез МТСП е създаден специален регистър , в който са вписани действащите социални предприятия. За община Габрово, те са 11 броя.

Мярка 12.3 Осигуряване на добре развита и модерна социална инфраструктура и разширяване на обхвата на социалните услуги

В одобрена концепция „Синергия за нови възможности“ Община Габрово включи намерението си да разкрие пет нови резидентни социални услуги за възрастни хора и пълнолетни лица с трайни увреждания или с деменция. За целта е планирано преустройство на съществуваща сграда в село Враниловци, ремонт на дворното пространство, обзавеждане и оборудване. Предвидено е и обзавеждане на вече ремонтирани помещения в квартал „Велчевци“.

Мярка 12.4 Изграждане на общински жилища и подобряване на жилищната политика и обхвата ѝ

В одобрена концепция „Синергия за нови възможности“ се предвижда изграждане на два самостоятелни жилищни обекта за настаняване на общностни медиатори, както и обучения за служители от сектора /на ул. „Свищовска“ №45/. Сградата е общинска собственост и основната цел е създаване на устойчива материална среда за настаняване на медиатори в подкрепа на местните политики по социално включване и приобщаване.

Ежегодно извършване на ремонтни дейности в общински жилища, които са в много лошо състояние с цел създаване на по-добри условия живот на наемателите. Избрани са изпълнителите за проектирането и строителството на 8-те многофамилни сгради, одобрени за саниране по първия етап на програмата за енергийно обновяване на жилищата, в които попадат и жилища общинска собственост. Започнати СМР дейности за енергийна ефективност към края на календарната година.

Мярка 12.5 Провеждане на кампании за насърчаване на доброволството и активността сред всички възрасти

В мярка 8.2 са описани всички дейности на младежки център гр. Габрово, в което има множество доброволци.

Също така на сайтът на Община Габрово целогодишно има обява за набиране на доброволци, във връзка подпомагане в случаи на нужда - <https://www.gabrovo.bg/bg/article/21352>

Подцел 13: Градска среда, свързана с природата и насърчаваща общуването

Подцел 13 е насочена към създаване на качествена, достъпна и привлекателна градска среда, която стимулира социализацията, активния начин на живот и връзката с природата. Акцентът е върху обновяване на публичните пространства, подобряване на пешеходната достъпност и развитие на зони за отдих и общуване в различните части на общината.

Обновяване и модернизация на градската среда

- *Реконструкция и обновяване на градския дизайн и визуална идентичност.*
- *Ремонт и модернизация на съществуващи площади, паркове, междублокови пространства, спортни и детски площадки.*
- *Създаване на нови публични пространства, които да бъдат разпознаваеми, функционални и привлекателни.*

Равномерен достъп до качествени публични пространства

- *Осигуряване на качествени места за отдих и общуване и извън централните градски части.*
- *Подобряване на инфраструктурата в кварталите и периферните зони.*
- *Развитие на зелени пространства, свързани с природните дадености на общината.*

Насърчаване на активния начин на живот

- *Подобряване на пешеходната достъпност и безопасност.*
- *Доизграждане и свързване на пешеходната мрежа.*
- *Развитие на инфраструктура за активна мобилност – пешеходни маршрути, алеи, зони за спорт и рекреация.*

Мярка 13.1 Обновяване на съществуващите и създаване на нови публични пространства с възможности за активен социален живот и изграждане на добре обвързана и покриваща града мрежа от пешеходни пространства

През 2025 г. бяха Подменени/ добавени детски съоръжения на 6 бр. детски площадки в града - ДП над Автогарата, ДП в зелената площ пред бл. "Щастие", ДП бул. "Столетов" 50, ДП парк "Колелото", ДП парк "Маркотей" - 2 броя;

Положена нова разливна ударопогълщаща настилка на ДП в парк "Маркотей" за деца от 0 до 3 г. след премахване на пясъчника и монтиране на съоръжение;

Проектиране на ДП зад Регионална библиотека "Априлов - Палаузов", изпълнени демонтажни работи.

Мярка 13.2 Превенция на престъпността и създаване на сигурна и безопасна градска среда

Превенцията на престъпността и създаването на сигурна и безопасна градска среда в община Габрово се осъществяват чрез комплекс от социални, образователни, институционални и организационни мерки. Ето обобщение на основните общи мерки, които общината прилага:

Социална и ранна превенция (работа с деца и младежи)

Дейност чрез Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни (МКБППМН)

Идентифициране на деца в риск и предприемане на мерки за социална защита и развитие

Налагане на възпитателни мерки – предупреждения, консултации, надзор, ограничения за контакти и места

Работа и с родители – консултации, обучения и санкции при липса на грижи

Консултативни и корекционни услуги

Създаден консултативен център за деца (8–18 г.) и техните родители

Индивидуална работа с извършители на противообществени прояви

Психологическа и социална подкрепа

Превенция чрез образование и информираност

Провеждане на информационни кампании и обучения (особено за наркотици и рисково поведение)

Развитие на социални и личностни умения у младите хора

Издаване и разпространение на образователни материали

Осмисляне на свободното време на младежите

Организиране на дейности в сферата на: спорт, изкуства, туризъм, доброволчество

Междуинституционално сътрудничество

Съвместна работа между: Общината Габрово - полиция (МВР) - социалните служби - училища и психолози

Полицейско присъствие и контрол

Провеждане на полицейски операции за: гарантиране на обществения ред, присъствие в рискови райони

повишаване на пътната безопасност.

Мярка 13.3 Обновяване и осъвременяване на съществуващите и изграждане на нови градски паркове

Изгражда се нов парк в кв. Младост, гр. Габрово - УПИ II – за ЕСП училище кв. 54 по плана на кв. Младост, гр. Габрово – I етап, V част, ПИ 14218.501.1143 по КККР“ на обща стойност 2 895 000,00 лв. Общественият парк ще създаде условия за социални дейности чрез обособяването на временни открити обекти, активен и пасивен отдих, с които да не се препятства последващото реализиране на предвиденото с ПУП. Непосредствената близост на училище „Св. Св. Кирил и Методий“, новия храм и прилежащите квартали с комплексно жилищно застрояване обосновават градоустройствено необходимостта и целесъобразността на това начинание. Намерението за създаване на ново открито зелено пространство за физическа активност, за събиране и общуване и просто за отдих, чрез оформянето на този терен за парк цели да подобри качеството на живот и околната среда за жителите на съседните квартали. Предвидените дейности са в процес на изпълнение.

Изпълнени са следните дейности:

В част Паркоустройство и благоустройство - Разваляне, демонтаж и подготвителни работи; Изграждане на алеи и площадки.

В Част ВиК - Водопровод, Канализация.

През 2025 г. е реализирана частична реконструкция от отдел "Озеленяване" на ОП "Благоустройство" на зелени обекти в града, някои от които са кръгово кръстовище Шиваров мост, кръгово кръстовище „Колелото“, кръгово кръстовище пред Консултативна поликлиника, зелени площи между ул. „Брянска“ и ул. „Ем. Манолов“. Изпълнените

дейности включват внасяне на почвени смески, подготовка и оформяне на местата за храстовите масиви и цветните фигури, торене и засаждане на цветя и декоративна растителност.

Мярка 13.4 Създаване и поддържане на общностни (открити и закрити) пространства за отдих и развлечение на различни групи граждани (родители с деца, младежи, възрастни хора и др.)

През 2025г. са изпълнени 10 броя ремонти по реда на публично-частни инициативи.

- Полагане на асфалтова настилка на улица ул. „Слава“ гр. Габрово
- Подобряване на инфраструктурата на кв. „Негенци“ №32, 33, 34 и обособяване на зона за паркиране на автомобили
- Второстепенна улица /ПИ 10536.512.504/ с. Велковци, община Габрово, област Габрово
- Цялостно облагородяване и почистване двора на читалище „Просвета-1951“ кв. Златари
- Продължение на „Облагородяване на ул. „Партизанска“ и около спирката на с. Поповци“
- Почистване и облагородяване района на чешма в село Рязковци
- Ремонт на улица кв. „Войново“ (дясно от площада)
- Кът за отдих, игри и забавления“ до сградата на НЧ „Зора“-1872
- Почистване, осветяване и декориране на автобусна спирка в село Донино
- Ремонт на ул. „1-ва“ с. Гайтаните, община Габрово

През 2025 г. е реализиран проект „Облагородяване на междублоково пространство на ул. "Морава" № 9, град Габрово”, с финансиране от ПУДООС. Резултатът, който се цели да се постигне чрез него е намаляване на замърсените площи на територията на гр. Габрово; облагородена е съществуваща детска площадка – състояща се от почистване на терена от битови отпадъци; 2 бр. фитнес уред; 1 бр. детска люлка карбалка; 1 бр. бетонови пейки с маса; 4 бр. бетонови кашии в които са посадени цветя; 1 бр. кошче за битови отпадъци; преобоядисани са съществуващите детски съоръжения, седалки на пясъчник и пейки; доставен е нов пясък за пясъчника. Стойността на проекта е 14994,00 лв.

В Кампания „Зелено Габрово” 2025 г. участваха доброволци от 38 различни точки на общината. Бяха засадени декоративни растения, предоставени от ОП "Благоустройство", за облагородяване на междублокови пространства и общински терени.

Мярка 13.5 Развитие и благоустройство на малките населени места

През 2025 г. е реализиран проект „Изграждане на кът за отдих в село Чарково, община Габрово”, с финансиране от ПУДООС. Целта е намаляване на замърсените площи на територията на кметство Чарково. В рамките на проекта е изградена зона за отдих, която включва беседка; изградена е алея към нея; 1 бр. фитнес съоръжение, 1 бр. тенис маса, 1 бр. кошче за битови отпадъци; засаден е жив плет. Стойността на проекта е 15000,00 лв.

През 2025 г. са подменени 219 бр. осветителни тела на територията на малките населени места със светодиодни в следствие на направената инвестиция в размер на 26 000 лв. с ДДС са спестени 1,10 т. емисии CO₂.

Мярка 13.6 Развитие на зелената система в градската среда, така че да подпомага мерките по адаптация към климатичните промени

През 2025 г. "Блазер Груп Габрово" ЕООД закупи и засади едроразмерни иглолистни и широколистни дървета в зелените площи по ул. „Аврам Гачев”. Мероприятието беше по инициатива на компанията, която заяви желанието си облагородяване на зелената система на града.

5. Заключение за резултатите от наблюдението на ПИРО

Настоящият Доклад за наблюдение изпълнението на ПИРО за 2025 г. отчита само изпълняваните мерки през периода. В Доклада не са включени мерките, по които през отчетния период не са стартирали дейности и проекти, поради липса на финансиране, в следствие на закъснение в стартирането на оперативните програми и др. донорски програми в България.